

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA OŚWIATY

Warszawa

Nr 4

12 października 1945 r.

**Państwowe
Liceum i Liceum Pedagogiczne
w Siedlcach**

TREŚĆ:

Str.

USTAWA

Poz. 106 — z dnia 22 lipca 1945 r. o ustanowieniu Narodowego Święta Odrodzenia Polski 109

DEKRET

Poz. 107 — z dnia 7 lipca 1945 r. o odtworzeniu dyplomów i świadectw z ukończenia nauki 109

UCHWAŁA RADY MINISTRÓW

Poz. 108 — z dnia 18 sierpnia 1945 r. w sprawie zwolnienia budynków szkolnych zajętych na inne cele 111

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY

Poz. 109 — z dnia 18 sierpnia 1945 r. o uznaniu dyplomów z ukończenia Państwowego Instytutu Nauczycielskiego w Warszawie, Instytutu Pedagogicznego w Katowicach, Instytutu Pedagogicznego Z. N. P. oraz Instytutu Pedagogicznego w niektórych obozach jeńców wojennych za równoważne z dyplomami na nauczyciela szkół średnich ogólnokształcących i liceów pedagogicznych 111

ZARZĄDZENIA MINISTRA OŚWIATY:

Poz. 110 — z dnia 9 lipca 1945 r. w sprawie przejęcia księgozbiorów podworskich od pełnomocników do spraw reformy rolnej 112

Poz. 111 — z dnia 3 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Żeńskiego Gimnazjum Kra-
wieckiego w Bydgoszczy 113

Poz. 112 — z dnia 3 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowej Rocznej Szkoły Przysposobienia
w Gospodarstwie Rodzinnym w Bydgoszczy 113

Poz. 113 — z dnia 3 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Żeńskiego Gimnazjum Dzie-
wiarckiego w Częstochowie 114

Poz. 114 — z dnia 3 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Roczego Kursu Modniarstwa
w Częstochowie 114

Poz. 115 — z dnia 4 sierpnia 1945 r. w sprawie zabezpieczenia i użytkowania księgozbiorów opusz-
czonych lub porzuconych 114

Poz. 116 — z dnia 8 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowej Żeńskiej Szkoły Rolniczej w
Więcborku (pow. Sępólno) 116

Poz. 117 — z dnia 8 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Koedukacyjnego Liceum i Gi-
mnazjum Rolniczego w Złotowie 117

Poz. 118 — z dnia 9 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowej Wędrownej Żeńskiej Szkoły Rol-
niczej na powiat Chełmno 117

Poz. 119 — z dnia 9 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowej Wędrownej Żeńskiej Szkoły
Rolniczej na powiat Chojnice 117

Poz. 120 — z dnia 9 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowej Wędrownej Żeńskiej Szkoły Rol-
niczej na powiat Lipno 118

	Str.
Poz. 121 — z dnia 9 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Koedukacyjnego Liceum i Gimnazjum Rolniczego w Inowrocławiu	118
Poz. 122 — z dnia 9 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Koedukacyjnego Liceum i Gimnazjum Ogrodniczego w Toruniu	118
Poz. 123 — z dnia 9 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowej Rocznej Szkoły Przysposobienia w Gospodarstwie Rodzinnym I st. w Więcborku	119
Poz. 124 — z dnia 11 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum Budowlanego w Poznaniu	119
Poz. 125 — z dnia 11 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum Drogowego w Poznaniu	119
Poz. 126 — z dnia 20 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowej Szkoły Przysposobienia Gospodyń Wiejskich w Łękach Strzyżowskich	120
Poz. 127 — z dnia 20 sierpnia 1945 r. w sprawie zamknięcia Wydziału Okrętowego Państwowego Liceum Mechanicznego w Warszawie	120
Poz. 128 — z dnia 21 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum Krawieckiego w Płocku	120
Poz. 129 — z dnia 21 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowej Szkoły Zawodowej Żeńskiej w Bielsku	121
Poz. 130 — z dnia 23 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum i Liceum w Busku Zdroju	121
Poz. 131 — z dnia 24 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum Mechanicznego w Grudziądzu	121
Poz. 132 — z dnia 25 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum i Liceum w Koninie	122
Poz. 133 — z dnia 25 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum Koedukacyjnego Ogólnokształcącego w Lubartowie	122
Poz. 134 — z dnia 27 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego w Wyszku n/Bugiem	122
Poz. 135 — z dnia 27 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego w Łapach	123
Poz. 136 — z dnia 28 sierpnia 1945 r. w sprawie uruchomienia Wyższych Kursów Nauczycielskich (1 roku Wyższej Szkoły Pedagogicznej) w r. szk. 1945/46	123
Poz. 137 — z dnia 28 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Liceum Pedagogicznego w Wolsztynie	125
Poz. 138 — z dnia 28 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Pedagogium w Oliwie pod Gdańskiem	125
Poz. 139 — z dnia 29 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum Elektrycznego w Toruniu	126
Poz. 140 — z dnia 31 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Seminarium dla Wychowawczyń Przedszkoli w Rogoźnie	126
Poz. 141 — z dnia 31 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Seminarium dla Wychowawczyń Przedszkoli w Cieszynie	126
Poz. 142 — z dnia 31 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Seminarium dla Wychowawczyń Przedszkoli w Łodzi	127
Poz. 143 — z dnia 31 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Seminarium dla Wychowawczyń Przedszkoli w Rańcu	127
Poz. 144 — z dnia 31 sierpnia 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Liceum Mechanicznego we Włocławku	127
Poz. 145 — z dnia 1 września 1945 r. w sprawie utworzenia Państwowego Spółdzielczego Liceum Handlowego w Chojnicach	128
Poz. 146 — z dnia 1 września 1945 r. w sprawie utworzenia Państwowego Spółdzielczego Liceum Handlowego w Łodzi	128
Poz. 147 — z dnia 1 września 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowej Rocznej Szkoły Przysposobienia w Gospodarstwie Rodzinnym w Leżajsku	128
Poz. 148 — z dnia 1 września 1945 r. w sprawie utworzenia Państwowej Szkoły Przysposobienia Spółdzielczego pierwszego stopnia w Białymstoku	129
Poz. 149 — z dnia 1 września 1945 r. w sprawie utworzenia Państwowej Szkoły Przysposobienia Spółdzielczego pierwszego stopnia w Bielsku	129
Poz. 150 — z dnia 1 września 1945 r. w sprawie utworzenia Państwowej Szkoły Przysposobienia Spółdzielczego pierwszego stopnia w Cieszynie	129

	Str.
Poz. 151 — z dnia 1 września 1945 r. w sprawie utworzenia Państwowej Szkoły Przynależności Spółdzielczego pierwszego stopnia w Opolu	130
Poz. 152 — z dnia 1 września 1945 r. w sprawie utworzenia Państwowej Szkoły Przynależności Spółdzielczego pierwszego stopnia w Tychach	130
Poz. 153 — z dnia 1 września 1945 r. w sprawie utworzenia Państwowej Szkoły Przynależności Spółdzielczego pierwszego stopnia we Włocławku	130
Poz. 154 — z dnia 1 września 1945 r. w sprawie utworzenia Państwowego Spółdzielczego Liceum Handlowego w Cieszynie	131
Poz. 155 — z dnia 1 września 1945 r. w sprawie utworzenia Państwowego Koedukacyjnego Liceum Administracyjnego w Kutnie	131
Poz. 156 — z dnia 1 września 1945 r. w sprawie utworzenia Państwowego Żeńskiego Liceum Handlowego w Łodzi	131
Poz. 157 — z dnia 1 września 1945 r. w sprawie utworzenia Państwowego Koedukacyjnego Liceum Handlowego w Łowiczu	132
Poz. 158 — z dnia 1 września 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Liceum Techniki Dentystycznej w Łodzi	132
Poz. 159 — z dnia 1 września 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowej Żeńskiej Rocznej Szkoły Rolniczej w Marulewacach, pow. Inowrocław	132
Poz. 160 — z dnia 3 września 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Koedukacyjnego Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego w Kolbuszce	133
Poz. 161 — z dnia 3 września 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego w Żyrardowie	133
Poz. 162 — z dnia 6 września 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum Mechanicznego w Wąbrzeźnie	133
Poz. 163 — z dnia 10 września 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Liceum Budowlanego w Łodzi	134
Poz. 164 — z dnia 10 września 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Liceum Mechanicznego w Łodzi	134
Poz. 165 — z dnia 10 września 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Liceum Tkactwa Mechanicznego w Łodzi	134
Poz. 166 — z dnia 10 września 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum Fotograficznego w Łodzi	135
Poz. 167 — z dnia 10 września 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Liceum Farbiarsko-Wykończalniczego w Łodzi	135
Poz. 168 — z dnia 10 września 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum Krawieckiego w Łomży	135
Poz. 169 — z dnia 10 września 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Koedukacyjnego Gimnazjum Krawieckiego w Radomsku	136
Poz. 170 — z dnia 11 września 1945 r. w sprawie wprowadzenia nauki śpiewu jako przedmiotu obowiązkowego w szkołach średnich ogólnokształcących na terenie okręgów szkolnych zachodnich	136
Poz. 171 — z dnia 11 września 1945 r. w sprawie utworzenia Państwowego Gimnazjum i Liceum w Garwolinie	136
Poz. 172 — z dnia 11 września 1945 r. w sprawie utworzenia Państwowego Gimnazjum i Liceum w Sierpcu	137
Poz. 173 — z dnia 11 września 1945 r. w sprawie utworzenia Państwowego Gimnazjum i Liceum w Sochaczewie	137
Poz. 174 — z dnia 12 września 1945 r. w sprawie utworzenia Państwowego Gimnazjum i Liceum w Ropczycach	137
Poz. 175 — z dnia 17 września 1945 r. w sprawie otwarcia Państwowego Liceum Pedagogicznego w Zamościu	138
Poz. 176 — z dnia 17 września 1945 r. w sprawie skrócenia czasu nauki w Państwowych Seminariach dla Wychowawczyń Przedszkoli	138
Poz. 177 — z dnia 18 września 1945 r. w sprawie otwarcia Wyższej Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego w Łodzi	138

INSTRUKCJE:

Poz. 178 — programowa: z dnia 18 sierpnia 1945 r. dla klasy II gimnazjum ogólnokształcącego na rok szkolny 1945/46	139
--	-----

- Poz. 179 — z dnia 5 września 1945 r. w sprawie organizacji roku szkolnego 1945/46 w dziale szkolnictwa specjalnego dla dzieci umysłowo upośledzonych, niewidomych, głuchoniemych i moralnie zaniedbanych 139

OKÓLNIKI:

- Poz. 180 — Nr 41 z dnia 14 sierpnia 1945 r. w sprawie przyjmowania do szkół dzieci i młodzieży, wpisanych przez okupanta na niemiecką listę narodową lub zaliczonych przez niego do jednej z narodowości uprzywilejowanych 141
- Poz. 181 — Nr 42 z dnia 23 sierpnia 1945 r. w sprawie „Dnia Spółdzielczości“ 141
- Poz. 182 — Nr 43 z dnia 29 sierpnia 1945 r. w sprawie kursów dokształcających i szkół powszechnych dla dorosłych 142
- Poz. 183 — Nr 44 z dnia 29 sierpnia 1945 r. w sprawie organizacji gimnazjów i liceów dla dorosłych 143
- Poz. 184 — Nr 45 z dnia 29 sierpnia 1945 r. w sprawie wynagrodzenia nauczycieli na kursach i w szkołach dla dorosłych 145
- Poz. 185 — Nr 46 z dnia 28 sierpnia 1945 r. w sprawie pierwszeństwa przy przyjmowaniu kandydatów do szkół akademickich i innych szkół wyższych 146
- Poz. 186 — Nr 47 z dnia 31 sierpnia 1945 r. w sprawie nauczania języków obcych w VI i VII klasach szkoły powszechnej oraz w klasie I gimnazjum ogólnokształcącego w r. szk. 1945/46 146
- Poz. 187 — Nr 48 z dnia 7 września 1945 r. w sprawie udzielania gwarancji państwowych 147
- Poz. 188 — Nr 49 z dnia 12 września 1945 r. o przestępstwach urzędniczych 147
- Poz. 189 — Nr 50 z dnia 13 września 1945 r. w sprawie nauki szkolnej religii 149
- Poz. 190 — Nr 51 z dnia 18 września 1945 r. w sprawie sprawdzania przez kierownictwa Szkół Dokształcających Zawodowych zezwoleń Inspektora Pracy na zatrudnienie w obranym zawodzie 150

KOMUNIKATY:

- Poz. 191 — o dodatku rodzinnym na dzieci 150
- Poz. 192 — o wypłacie poborów w dniu pierwszym każdego miesiąca 150
- Poz. 193 — o wznowieniu działalności Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej w Warszawie 150
- Poz. 194 — OGŁOSZENIA 151

106.

U S T A W A

z dnia 22 lipca 1945 r.

o ustanowieniu Narodowego Święta Odrodzenia Polski.

(Przedruk z Dziennika Ustaw R. P. z dnia 31 sierpnia 1945 r. Nr 32, poz. 194)

Art. 1. Celem upamiętnienia po wsze czasy Odrodzenia Niepodległego i Demokratycznego Państwa Polskiego — dzień 22 lipca, jako dzień powstania Suwerennej władzy Narodu Polskiego, stanowić będzie Narodowe Święto Odrodzenia Polski.

Art. 2. Dzień 22 lipca jest wolny od pracy.

Art. 3. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Prezesowi Rady Ministrów i wszystkim ministrom.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 22 lipca 1945 r. Równocześnie traci moc ustawa z dnia 23 kwietnia 1937 r. o Święcie Niepodległości (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 255).

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Obrony Narodowej:
Michał Żymierski
Marszałek Polski

w/z Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Szyszko

Minister Zdrowia:
Franciszek Litwin

Minister Spraw Zagranicznych:
Wincenty Rzymowski

Minister Administracji Publicznej:
Władysław Kiernik

Minister Bezpieczeństwa Publicznego:
Stanisław Radkiewicz

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

w/z Minister Przemysłu:
Ciszewski

Minister Komunikacji:
Jan Rabanowski

w/z Minister Poczty i Telegrafów:
Roman Pallasch

Minister Lasów:
Stanisław Tkaczew

w/z Minister Pracy i Opieki Społecznej:
Edmund Giebartowski

Minister Oświaty:
Czesław Wyczech

Minister Kultury i Sztuki:
Władysław Kowalski

Minister Sprawiedliwości:
Henryk Świątkowski

Minister Odbudowy Kraju:
Michał Kaczorowski

Minister Informacji i Propagandy:
Stefan Matuszewski

Minister Apropowizacji i Handlu:
Jerzy Sztachelski

w/z Minister Żeglugi i Handlu Zagranicznego:
Z. Wyzozembski

107.

D E K R E T

z dnia 7 lipca 1945 r.

o odtworzeniu dyplomów i świadectw z ukończenia nauki.

(Przedruk z Dziennika Ustaw R. P. z dnia 18 sierpnia 1945 r. Nr 27, poz. 164)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Jeżeli zaginął lub uległ zniszczeniu dyplom naukowy lub świadectwo z ukończenia wszelkiego rodzaju szkół i kursów lub poszczególnych klas tego rodzaju zakładów naukowych, praktycznej nauki zawodu, odbycia praktyki

zawodowej, świadectwo lub dyplom na tytuł mistrza lub czeladnika i wszelkiego rodzaju stanowiska w zawodzie lub pracy zawodowej, a zainteresowana osoba nie może uzyskać nowego dokumentu lub jego duplikatu albo zastępczego zaświadczenia w instytucji lub u osoby, która dokument wystawiła, z powodu zaginięcia lub zniszczenia akt, albo zwinienia wymienionej instytucji lub śmierci tej osoby, bez pozostawienia akt, wówczas osoba zainteresowana może

wystąpić do sądu grodzkiego miejsca swego zamieszkania z wnioskiem o odtworzenie zaginionego lub zniszczonego dokumentu.

Art. 2. Wniosek o odtworzenie dokumentu winien zawierać dokładną treść zaginionego lub zniszczonego dokumentu, o ile możliwe, w dosłownym jego brzmieniu i żądanie odtworzenia go zgodnie z tą treścią oraz powołanie dowodów na jego poparcie.

Art. 3. (1) Do wniosku o odtworzenie dokumentu winno być dołączone zaświadczenie instytucji lub osoby, która dokument wystawiła, stwierdzające odmowę wystawienia nowego dokumentu lub duplikatu z powodu zaginięcia lub zniszczenia akt, a w przypadku zwinienia powyższej instytucji lub śmierci tej osoby — zaświadczenie władzy gminnej miejsca wystawienia dokumentu, stwierdzającego zwinienie instytucji lub śmierć osoby i niepozostawienie przez nią akt, na podstawie których mógłby być wystawiony nowy dokument lub jego duplikat.

(2) Przepis ust. (1) stosuje się również przy odtwarzaniu dokumentów, wystawionych za granicą, z tą różnicą, iż podpisy na zaświadczeniach, stwierdzających niemożność wystawienia nowego dokumentu lub jego duplikatu albo autentyczność zaświadczenia, winny być stwierdzone przez konsulat lub przedstawicielstwo polskie. Zaświadczenia powyższe mogą być także, wystawiane przez konsulaty lub przedstawicielstwa polskie za granicą.

(3) Bez złożenia wymienionych w ust. (1) lub (2) zaświadczeń wniosek o odtworzenie dokumentów jest niedopuszczalny i podlega odrzuceniu na posiedzeniu niejawnym.

(4) Do czasu utworzenia konsulatów i przedstawicielstw polskich za granicą wnioski o odtworzenie dokumentów, wystawionych poza granicami kraju, można składać bez załączenia zaświadczeń wymienionych w ust. (2).

Art. 4. Przy nadaniu biegu wnioskowi o odtworzenie akt sędzia zarządzi ogłoszenie o złożeniu tego wniosku w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Oświaty, jeżeli sprawa będzie dotyczyć odtworzenia dyplomów i świadectw zakładów naukowych, a w Monitorze Polskim, jeżeli sprawa będzie dotyczyć innych dyplomów i świadectw. Ogłoszenie to winno zawierać wskazanie osoby wnioskodawcy i jego miejsca zamieszkania, treść wniosku z dokładnym wskazaniem instytucji lub osoby, przez które dokument miał być wystawiony, oraz wezwanie do wszystkich instytucji i osób, posiadających jakiegokolwiek wiadomości w sprawie, o nadsyłanie sądowi na piśmie lub zgłaszanie do protokołu doniesień co do bezzasadności wniosku. Doniesienia te są wolne od wszelkich opłat sądowych.

Art. 5. (1) Po nadejściu dowodu, stwierdzającego dokonanie przepisanych w art. 4 ogłoszeń, sędzia wyznacza rozprawę tak, aby

od ukazania się w pismach ogłoszenia do rozprawy upłynęło nie mniej, niż jeden miesiąc.

(2) Postępowanie z wniosków o odtworzenie dokumentów odbywa się według przepisów kodeksu postępowania cywilnego cz. I, o ile przepisy następne nie stanowią inaczej.

(3) Sąd w tym postępowaniu zbiera dowody z urzędu i nie jest ograniczony do dowodów, o których powziął wiadomość z akt sprawy lub oświadczeń stron, ani nie jest skrępowany co do dopuszczenia dowodów sprzeciwem stron. Przy rozpoznaniu sprawy sąd bierze pod uwagę także nadesłane i zgłaszane do protokołu doniesienia i powołane w nich dowody.

Art. 6. Orzeczenia sądu, rozstrzygające wnioski o odtworzenie dokumentów, zapadają w formie postanowień. Orzeczenia uwzględniające wnioski poza zachowaniem przepisu art. 348 kodeksu postępowania cywilnego winny zawierać jeszcze dokładną treść zaginionego lub zniszczonego dokumentu, oznaczenie instytucji lub osoby, która dokument wystawiła, oraz datę jego wystawienia przynajmniej przybliżoną. W przypadku niemożności odtworzenia istotnej treści dokumentu wniosek podlega całkowitemu oddaleniu.

Art. 7. W razie uwzględnienia wniosku sąd zarządzi ogłoszenie w Monitorze Polskim. Ogłoszenie to winno zawierać dokładną treść postanowienia, odtwarzającego zaginiony lub zniszczony dokument oraz wzmiankę o prawie i terminie do zaskarżenia tego postanowienia ze wskazaniem instytucji i osób, którym to prawo służy.

Art. 8. Od postanowień, uwzględniających wnioski o odtworzenie dokumentu, służy prokuratorowi, władzom bezpieczeństwa publicznego oraz instytucjom i osobom, które według postanowienia sądu dokument wystawiły, zażalenie w terminie siedmiodniowym od ukazania się przepisanego w art. 7 ogłoszenia.

Art. 9. Orzeczenia drugiej instancji są ostateczne.

Art. 10. Po uprawomocnieniu się postanowienia, odtwarzającego zaginiony lub zniszczony dokument, sąd wyda osobie zainteresowanej na jej żądanie wypis tego postanowienia. Wypis ten zastępuje całkowicie utracony dokument i posiada taką samą moc, jak ten dokument.

Art. 11. W przypadku późniejszego ujawnienia, iż postanowienie uwzględniające wniosek o odtworzenie dokumentu, oparte zostało na fałszywych dowodach lub uzyskane zostało przez czyn karalny, sąd, który ostatnio orzekł w sprawie, wznawia z urzędu postępowanie w sprawie i uchyla wydane przezeń postanowienie oraz orzeka ponownie o żądaniu wniosku. Podstawą wznowienia postępowania może być tylko skazujący prawomocny wyrok sądu karnego. Wznowienie postępowania może nastąpić także w przypadku niemożności wszczęcia lub

umorzenia postępowania karnego w sprawie z innych powodów, niż brak dowodów winy lub cech przestępstwa.

Art. 12. W przypadku uchylenia postanowienia, uwzględniającego wniosek o odtworzenie dokumentu, i oddalenia tego wniosku po wznowieniu postępowania w sprawie, sąd zarządzi odebranie od zainteresowanej osoby przez komornika lub organa bezpieczeństwa wydanego jej wypisu postanowienia, o ile wypis ten nie został w toku postępowania w sprawie dołączony do akt. Jeżeli wypis ten będzie się znajdował w posiadaniu urzędu lub innej instytucji publicznej, sąd zwróci się do tych instytucji o nadesłanie wypisu w celu dołączenia do akt sprawy. Odebrany lub znajdujący się w aktach sprawy wypis ulega skasowaniu przez

przekreślenie go na krzyż i pozostaje w aktach sprawy.

Art. 13. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 14. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.*).

*) tj. z dniem 18 sierpnia 1945 r.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Sprawiedliwości:
Henryk Świątkowski

108.

UCHWAŁA Rady Ministrów

z dnia 18 sierpnia 1945 r.

w sprawie zwolnienia budynków szkolnych zajętych na inne cele.

Celem umożliwienia należytego rozwoju oświaty i rozpoczęcia normalnej pracy szkolnej od września br. Rada Ministrów uchwała:

§ 1. Wszelkie budynki stanowiące własność Państwa, samorządu i innych instytucji prawa publicznego oraz osób fizycznych, a przeznaczone na cele szkolne, o ile są zajęte na cele nieszkolne, powinny być jak najrychlej zwrócone właściwej instytucji oświatowej.

§ 2. Instytucje lub jednostki wojskowe zajmujące budynki szkolne w miastach winny być

przeniesione za miasto w terminie do 1-go października 1945 r., jeśli ich obecność w tych miastach nie jest nieodzowna.

§ 3. Wojewodom poleca się współdziałanie przy przenoszeniu odnośnych instytucji z budynków szkolnych do innych budynków, które winny im być udostępnione.

§ 4. Wykonanie tego zarządzenia powierza się poszczególnym Ministrom w porozumieniu z Ministrem Oświaty.

109.

ROZPORZĄDZENIE Ministra Oświaty

z dnia 18 sierpnia 1945 r. (Nr II KN-720/45/N)

o uznaniu dyplomów z ukończenia Państwowego Instytutu Nauczycielskiego w Warszawie, Instytutu Pedagogicznego w Katowicach, Instytutu Pedagogicznego ZNP oraz Instytutu Pedagogicznego w niektórych obozach jeńców wojennych za równoważne z dyplomami na nauczyciela szkół średnich ogólnokształcących i liceów pedagogicznych.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 26 września 1922 r. dotyczącej kwalifikacji zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminariach nauczycielskich państwowych i prywatnych (Dz. U. R. P. Nr 90, poz. 828), wraz ze zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 16 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr 75, poz. 740) oraz ustawą z dnia 12 stycznia

1929 r. (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 59) zarządzam, co następuje:

§ 1. (1) Dyplomy z ukończenia Państwowego Instytutu Nauczycielskiego w Warszawie, zorganizowanego na podstawie okólników Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 23 sierpnia 1921 r. L. 24318/1 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 16, poz. 164) i z

dnia 28 lutego 1925 r. L. 2975/I (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 6, poz. 63), uznaje się za równoważne z dyplomami na nauczyciela szkół średnich ogólnokształcących i liceów pedagogicznych w zakresie przedmiotów wymienionych w dyplomie.

(2) Dyplomy z ukończenia Państwowego Instytutu Nauczycielskiego w Warszawie, zorganizowanego na podstawie zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 4 lipca 1930 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 7, poz. 107), uznaje się za równoważne z dyplomami na nauczyciela liceów pedagogicznych w zakresie przedmiotów pedagogicznych.

(3) Dyplomy z ukończenia Instytutu Pedago-

gicznego w Katowicach poczynszy od roku szkolnego 1931/2, dyplomy Instytutu Pedagogicznego Zw. Nauczycielstwa Polskiego oraz dyplomy wydane przez Komisję Weryfikacyjną dla absolwentów Nauczycielskich Instytutów Pedagogicznych w ofic. obozach jeńców woj. w Woldenbergu, Neubrandenburg i Prenzlau uznaje się za równoważne z dyplomami na nauczyciela liceów pedagogicznych w zakresie przedmiotów pedagogicznych.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

110.

ZARZĄDZENIE Ministra Oświaty

z dnia 9 lipca 1945 r. (Nr V-14/45)

w sprawie przejęcia księgozbiorów podworskich od pełnomocników do spraw reformy rolnej.

Ministerstwo Oświaty, podając do wiadomości niżej zamieszczony odpis pisma Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, zarządza zarazem:

I. Kuratoria Okręgów Szkolnych porozumiają się z Wydziałami Oświaty Rolniczej przy Wojewódzkich Urzędach Ziemskich co do przejęcia księgozbiorów podworskich i dalszej współpracy przy ich zabezpieczeniu i użytkowaniu przez upoważnionych do tego Okręgowych Wizytatorów Bibliotek.

II. Zadania Okręgowych Wizytatorów Bibliotek obejmują:

- przejęcie protokółarne księgozbiorów podworskich, zabezpieczonych przez pełnomocników do spraw reformy rolnej;
- odszukanie książek z bibliotek dworskich, rozproszonych, niecelowo użytkowanych lub bezprawnie zabranych, ich odzyskanie i należyte zabezpieczenie; ewentualnie przy pomocy właściwych władz administracyjnych;
- przewiezienie zbiorów przejętych i odzyskanych oraz zabezpieczenie ich w odpowiednich pomieszczeniach na terenie poszczególnych powiatów oraz zapewnienie im stałej opieki — w porozumieniu z Inspektorami szkolnymi;
- uporządkowanie księgozbiorów zabezpieczonych i ich zarejestrowanie. Jeden egzemplarz rejestru powinien być przysłany w przeciągu najdalej dwóch tygodni od daty przejęcia danego zbioru do Ministerstwa Oświaty (Wydział Bibliotek), drugi do Kuratorium właściwego Okręgu Szkolnego.

Rejestr ten powinien uwzględniać następujące dane:

- nazwisko lub nazwę właściciela księgozbioru,
- miejsce, gdzie znajdowała się biblioteka przed objęciem nad nią opieki przez Państwo,
- miejsce i lokal, gdzie dane zbiory są obecnie zabezpieczone,
- charakter księgozbioru ogólnie (naukowy, oświatowy, albo: przewaga książek naukowych względnie oświatowych, albo przewaga beletrystyki itp.),
- ogólną liczbę książek (tomów intrologatorskich),
- stan uporządkowania i ewidencji w katalogach lub spisach inwentarzowych księgozbioru,
- nazwisko, zawód i miejsce zamieszkania opiekuna bezpośrednio zarządzającego księgozbiorem z ramienia Okręgowego Wizytatora Bibliotek,
- propozycje co do przydziału (użytkowania) księgozbioru lub określonych jego części na danym terenie — w porozumieniu z Naczelnikami Wydziałów Oświaty Rolniczej przy Wojewódzkich Urzędach Ziemskich.

III. Wszelkie wydatki związane z wykonywaniem powyższych zarządzeń zostaną pokryte z funduszy państwowych na podstawie przedstawionych rachunków. Okręgowi Wizytatorzy Bibliotek otrzymają zaliczkowo odpowiednie kredyty na opłacenie najpilniejszych kosztów przeprowadzanej przez nich akcji.

IV. Ze względu na ważność akcji powinni wziąć w niej udział Inspektorowie Szkolni i nauczycielstwo, podejmując natychmiast jak najdalej idące wysiłki, celem zabezpieczenia książek i zużycia ich do odbudowy racjonalnej sieci bibliotek.

Wreszcie Ministerstwo Oświaty ustala, że

Odpis

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Rolnictwa i Reform Rolnych
Nr OR(VII)5d/1369/45
Departament Oświaty Rolniczej.
Warszawa, dnia 15.VI.1945 r.

Obywatel Minister Oświaty
w miejscu

Odpowiadając na pismo Nr V-6526/45 z dnia 25 maja 1945 r. wyrażam zgodę na przejęcie przez Ministerstwo Oświaty księgozbiorów, za-

przydział książek z zabezpieczonych bibliotek i księgozbiorów może nastąpić jedynie za zgodą Ministerstwa.

za Ministra Oświaty:
H. Kuczkowska

Podsekretarz Stanu.

bezpieczonych przez Pełnomocników do spraw reformy rolnej.

Odpowiednie zarządzenia w tym względzie zostają jednocześnie wydane.

Przy rozdziale księgozbiorów na terenach prowincjonalnych proszę zaangażować do współpracy Naczelników Wydziałów Oświaty Rolniczej przy Wojewódzkich Urzędach Ziemskich.

Wiceminister:
St. Bieniek

111.

ZARZĄDZENIE Ministra Oświaty

z dnia 3 sierpnia 1945 r. (Nr III-292/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowego Żeńskiego Gimnazjum Krawieckiego w Bydgoszczy.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304), art. 3 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) oraz § 149 rozporządzenia z dnia 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 15, poz. 202) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Żeńskie Gimnazjum Krawieckie w Bydgoszczy.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

112.

ZARZĄDZENIE Ministra Oświaty

z dnia 3 sierpnia 1945 r. (Nr III-371/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowej Rocznej Szkoły Przysposobienia w Gospodarstwie Rodzinnym w Bydgoszczy.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304), art. 3 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389), oraz § 212 rozporządzenia z dnia 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 15, poz. 202) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwową Roczną Szkołę Przysposobienia w Gospodarstwie Rodzinnym w Bydgoszczy.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

113.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 3 sierpnia 1945 r. (Nr III-325/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowego Żeńskiego Gimnazjum Dziewiarskiego w Częstochowie.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz §§ 68 i 69 rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 15, poz. 202) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Żeńskie Gimnazjum Dziewiarskie w Częstochowie.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

114.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 3 sierpnia 1945 r. (Nr III-325/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowego Roczego Kursu Modniarstwa w Częstochowie.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz § 154 rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 15, poz. 202) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowy Roczny Kurs Modniarstwa w Częstochowie.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

115.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 4 sierpnia 1945 r. (Nr V-215/45)

w sprawie zabezpieczenia i zużytkowania księgozbiorów opuszczonych lub porzuconych.

Na podstawie porozumienia z Głównym Urzędem Tymczasowego Zarządu Państwowego oraz w związku z załączonym w odpisie okólnikiem tegoż Urzędu Nr 29/V-45 z dnia 18 czerwca 1945 r. zarządzam, co następuje:

§ 1. W myśl ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o majątkach opuszczonych i porzuconych (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 97) księgozbiory opuszczonymi są księgozbiory, które w związku z wojną rozpoczętą 1 września 1939 r. nie znajdują się w posiadaniu właścicieli; porzuconymi zaś są księgozbiory, które były własnością lub w posiadaniu państwa niemieckiego, obywateli niemieckich lub osób, które zbiegły do nieprzyjaciela. Nie są uważane za porzucone księgozbiory, które zo-

stały zajęte lub skonfiskowane przez byłe władze okupacyjne; księgozbiory takie uważa się za opuszczone. Przez Księgozbiory rozumie się biblioteki, wypożyczalnie dochodowe i księgarnie wraz z należącym do nich urządzeniem (sprzętami, półkami, kartotekami, katalogami itd.).

§ 2. Fachowe zabezpieczenie i celowe zużytkowanie księgozbiorów opuszczonych i porzuconych wykonuje Ministerstwo Oświaty oraz Kuratoria Okręgów Szkolnych w porozumieniu z Głównym Urzędem Tymczasowego Zarządu Państwowego i jego oddziałami wojewódzkimi. Obowiązki te pełnią Okręgowi Wizytatorzy Bibliotek przy Kuratoriach Okręgów Szkolnych, albo osoby specjalnie na to stanowisko

powołane przez Ministerstwo jako okręgowi (wojewódzcy) zarządcy bibliotek pod kierownictwem Naczelnika Wydziału Bibliotek w Ministerstwie Oświaty jako głównego zarządcy bibliotek.

§ 3. Zadania Okręgowych Wizytatorów Bibliotek obejmują w tym zakresie:

a) przejęcie protokółarne wszystkich księgozbiorów pozostających w dyspozycji Tymczasowego Zarządu Państwowego od właściwych oddziałów wojewódzkich TZP w swoje władanie,

b) prowadzenie planowego wywiadu za księgozbiorami opuszczonymi i porzuconymi w poszczególnych powiatach i komunikowanie wiadomości tą drogą lub w inny sposób użytkownicy niezwłocznie właściwym oddziałom wojewódzkim TZP celem zabezpieczenia takich księgozbiorów,

c) zapewnienie bezpieczeństwa przejętym księgozbiorom bądź w ich dotychczasowym pomieszczeniu, bądź przez przewiezienie ich do lokali bezpiecznych i zapewnienie im stałej opieki,

d) uporządkowanie zabezpieczonych księgozbiorów i ich zarejestrowanie; jeden egzemplarz rejestru powinien być przysłany w przeciągu najdalej dwóch tygodni od daty przejęcia danego zbioru do Ministerstwa Oświaty (Wydział Bibliotek), drugi do Kuratorium właściwego Okręgu Szkolnego; rejestr ten powinien uwzględniać następujące dane:

1) nazwisko lub nazwę właściciela księgozbioru,

2) miejsce, gdzie znajdowała się biblioteka przed objęciem nad nią opieki przez Państwo,

3) miejscowość i lokal, gdzie dane zbiory są obecnie zabezpieczone,

4) charakter księgozbioru ogólnie (naukowy, oświatowy, albo: przewaga książek naukowych wzgl. oświatowych albo przewaga beletrystyki tp.),

5) ogólną liczbę książek (tomów introligatorских),

6) stan uporządkowania i ewidencji w katalogach lub spisach inwentarzowych księgozbioru,

Odpis.

GLÓWNY URZĄD
TYMCZASOWEGO ZARZĄDU PAŃSTWOWEGO

Łódź, dnia 21 czerwca 1945 r.

OKÓLNIK Nr 29/V — 45

Dotyczy: księgozbiorów, stanowiących majątek opuszczony lub porzucony.

Do

Wszystkich Oddziałów Wojewódzkich TZP.

Ministerstwo Oświaty zwróciło się do Ministerstwa Skarbu w sprawie ustalenia zasad postępowania w stosunku do księgozbiorów, sta-

7) nazwisko, zawód i miejsce zamieszkania opiekuna bezpośrednio zarządzającego księgozbiorem z ramienia Okręgowego Wizytatora Bibliotek,

8) propozycje co do przydziału (zużytkowania) księgozbioru lub określonych jego części na danym terenie.

§ 4. Dalsze postępowanie z poszczególnymi księgozbiorami zarządzi Ministerstwo Oświaty.

§ 5. Akcję powyższą prowadzą osoby przewidziane w § 2 niniejszego zarządzenia osobiście oraz przy pomocy upoważnionych do tego przez nich współpracowników. Ze względu na ważność tej akcji powinni wziąć w niej udział Inspektorowie Szkolni i nauczycielstwo, podejmując natychmiast jak najdalej idące wysiłki, celem zabezpieczenia książek i zużytkowania ich do budowy racjonalnej sieci bibliotek.

§ 6. Celem skoordynowania współdziałania wszystkich czynników urzędowych, zainteresowanych sprawami książki, bibliotek i czytelnictwa, Okręgowi Wizytatorzy Bibliotek utrzymują ścisły kontakt z odpowiednimi organami wojewódzkimi Ministerstw Kultury i Sztuki, Informacji i Propagandy, Administracji Publicznej, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz z Wojewódzkimi Oddziałami Tymczasowego Zarządu Państwowego.

§ 7. W szczególności powinno się wspólnie uzgadniać sprawy wyłączenia, w trybie art. 25 powołanej w § 1 niniejszego zarządzenia ustawy z dnia 6 maja 1945 r., księgozbiorów opuszczonych, mających szczególną wartość dla kultury narodowej, oraz zużytkowania w sposób najbardziej celowy ze stanowiska potrzeb kulturalnych danego ośrodka regionalnego księgozbiorów porzuconych. Wnioski w tym względzie powzięte należy przedstawiać Ministerstwu Oświaty, które jedynie decyduje o przydziale książek zabezpieczonych.

za Ministra Oświaty:

H. Kuczkowska

Podsekretarz Stanu

nowiących majątek opuszczony lub porzucony w rozumieniu ustawy z dnia 6 maja 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 97). Uznając zasadność i celowość szczególnie troskliwego postępowania z pozostającymi w dyspozycji T. Z. P. księgozbiorami, jako posiadającymi w obecnych warunkach wyniszczenia wojennego ogromne znaczenie ze stanowiska ogólnych interesów kulturalnych kraju, Główny Urząd T. Z. P. zarządza, co następuje:

1) Wszelkie pozostające w dyspozycji T. Z. P. księgozbiory publiczne i prywatne mają być zgłaszane miejscowym organom Ministerstwa Oświaty, w wypadkach zaś szczególnej wagi po-

nadto i wprost Wydziałowi Bibliotek tegoż Ministerstwa. W zgłoszeniu należy wymienić charakter księgozbioru, jego przybliżoną pojemność, jego stan ogólny, zwłaszcza pod względem uporządkowania katalogowego i w ogóle wszelkie dane użyteczne, które pozwoliłyby się ogólnie zorientować co do znaczenia i wartości poszczególnego księgozbioru.

2) Z kolei nastąpić powinno porozumienie z miejscowymi organami Ministerstwa Oświaty co do dalszego postępowania. Ponieważ Ministerstwo zamierza wyznaczyć okręgowych (wojewódzkich) zarządców bibliotek, działających pod kierownictwem Głównego Zarządcy Bibliotek, przeto otwiera się możliwość szybkiego i sprawnego w tym względzie postępowania. Pierwszą czynnością w każdym wypadku będzie dokonanie z inventaryzowania i skatalogowania danego księgozbioru przez okręgowych (wojewódzkich) zarządców bibliotek, którym z kolei właściwy Oddział Wojewódzki T. Z. P. powierzać będzie w trybie art. 7 ustawy z dnia 6 maja 1945 r. zarząd księgozbioru, ewentualnie w porozumieniu z nimi wyznaczać będzie odpowiednich zarządców.

3) Strona finansowa zarządu zależeć musi w każdym wypadku od charakteru i przeznaczenia księgozbioru. Jeżeli np. będzie on przekazany bibliotece publicznej, to moment finansowy nie będzie wogóle zachodził, jeżeli natomiast księgozbiór wchodzi w skład wypożyczalni dochodowej, to musi być ustanowiona odpowiednia opłata za jego używanie. W poszczególnych wypadkach może zachodzić celowość oddania całego księgozbioru w najem osobie fachowej, prowadzącej wypożyczalnię książek. Rozstrzygnięcie możliwie najbardziej celowe i racjonalne w każdym wypadku będzie oczywiście kwestią

okoliczności faktycznych, których rozstrzygnięcie następować winno w porozumieniu i we współdziałaniu z miejscowymi organami Ministerstwa Oświaty.

4) Jeżeli księgozbiór opuszczony ma szczególną wartość dla kultury narodowej i powołane czynniki, działające z ramienia Ministerstwa Oświaty uznają konieczność jego wyłączenia w trybie art. 25 ustawy z dnia 6 maja 1945 r., to oczywiście należy do wyrażonego w tym względzie życzenia ustosunkować się pozytywnie.

5) Jeżeli księgozbiór ma znamiona majątku porzuconego, to należy go w porozumieniu z miejscowymi organami Ministerstwa Oświaty zużytkować w sposób najbardziej celowy i użyteczny ze stanowiska interesów kulturalnych danego ośrodka regionalnego.

Powyższe wskazania ogólne służyć mają za tło, na jakim rozwiązywana ma być w każdym wypadku sprawa zabezpieczenia i zużytkowania księgozbiorów opuszczonych i porzuconych. Główny Urząd T. Z. P. zwraca baczną uwagę na konieczność traktowania spraw tego rodzaju w sposób szczególny, jako że chodzi tu o majątek swoisty, którego sprzężyste i racjonalne zużytkowanie ma osobliwe znaczenie dla dobra ogólnego. Główny Urząd T. Z. P. prosi przeto, by Oddziały Wojewódzkie sprawy te traktowały ze szczególną pieczęcią i uwzględniały je odpowiednio w swych sprawozdaniach. W wypadkach większej wagi, gdy w grę wchodzi znaczniejsze księgozbiory o szczególnej wartości, chcą Oddziały Wojewódzkie osobno zawiadomić Główny Urząd T. Z. P. o podjętych poczynaniach.

Dyrektor:
Arkadiusz Rakower

116.

ZARZĄDZENIE Ministra Oświaty

z dnia 8 sierpnia 1945 r. (Nr III-302/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowej Żeńskiej Szkoły Rolniczej w Więcborku (pow. Sępólno).

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwową Żeńską Szkołę Rolniczą w Więcborku.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

117.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 8 sierpnia 1945 r. (Nr III-300/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowego Koedukacyjnego Liceum i Gimnazjum Rolniczego w Złotowie.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Koedukacyjne Liceum i Gimnazjum Rolnicze w Złotowie.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

118.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 9 sierpnia 1945 r. (Nr III-304/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowej Wędrownej Żeńskiej Szkoły Rolniczej na powiat Chełmno.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwową Wędrowną Żeńską Szkołę Rolniczą na powiat Chełmno.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

119.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 9 sierpnia 1945 r. (Nr III-305/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowej Wędrownej Żeńskiej Szkoły Rolniczej na powiat Chojnice.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwową Wędrowną Żeńską Szkołę Rolniczą na powiat Chojnice.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

120.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 9 sierpnia 1945 r. (Nr III-303/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowej Wędrowniej Żeńskiej Szkoły Rolniczej na powiat Lipno.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwową Wędrowną Żeńską Szkołę Rolniczą na powiat Lipno.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

121.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 9 sierpnia 1945 r. (Nr III-299/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowego Koedukacyjnego Liceum i Gimnazjum Rolniczego w Inowrocławiu.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Koedukacyjne Liceum i Gimnazjum Rolnicze w Inowrocławiu.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

122.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 9 sierpnia 1945 r. (Nr III-301/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowego Koedukacyjnego Liceum i Gimnazjum Ogrodniczego w Toruniu.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Koedukacyjne Liceum i Gimnazjum Ogrodnicze w Toruniu.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

123.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 9 sierpnia 1945 r. (Nr III-310/45)

w sprawie otwarcia Państwowej Rocznej Szkoły Przysposobienia w Gospodarstwie Rodzinnym I st. w Więcborku.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz § 210 rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 15, poz. 202) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwową Roczną Szkołę Przysposobienia w Gospodarstwie Rodzinnym I st. w Więcborku.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

124.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 11 sierpnia 1945 r. (Nr III-185/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum Budowlanego w Poznaniu.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz art. 3 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Gimnazjum Budowlane w Poznaniu.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

125.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 11 sierpnia 1945 r. (Nr III-185/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum Drogowego w Poznaniu.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz art. 3 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Gimnazjum Drogowe w Poznaniu.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

126.

**ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty**

z dnia 20 sierpnia 1945 r. (Nr III-389/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowej Szkoły Przysposobienia Gospodyń Wiejskich w Łękach Strzyżowskich.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304), oraz §§ 196 i 199 rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 15, poz. 202) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwową Szkołę Przysposobienia Gospodyń Wiejskich w Łękach Strzyżowskich.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

127.

**ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty**

z dnia 20 sierpnia 1945 r. (Nr III-446/45 N)

w sprawie zamknięcia Wydziału Okrętowego Państwowego Liceum Mechanicznego w Warszawie.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) zarządzam, co następuje:

§ 1. Zamykam Wydział Okrętowy Państwowego Liceum Mechanicznego w Warszawie.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 31 sierpnia 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

128.

**ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty**

z dnia 21 sierpnia 1945 r. (Nr III-411/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum Krawieckiego w Płocku.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Gimnazjum Krawieckie w Płocku.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

129.

**ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty**

z dnia 21 sierpnia 1945 r. (Nr III-362/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowej Szkoły Zawodowej Żeńskiej w Bielsku.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwową Szkołę Zawodową Żeńską w Bielsku.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 marca 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

130.

**ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty**

z dnia 23 sierpnia 1945 r. (Nr II Śr-285/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum i Liceum w Busku - Zdroju.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz art. 2 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Tworzy się Państwową Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące w Busku - Zdroju.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

131.

**ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty**

z dnia 24 sierpnia 1945 r. (Nr III-201/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum Mechanicznego w Grudziądzu.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304), oraz § 18 rozporządzenia z dnia 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 15, poz. 202) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Gimnazjum Mechaniczne w Grudziądzu.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

132.

**ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty**

z dnia 25 sierpnia 1945 r. (Nr II Śr-10/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum i Liceum w Koninie.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304), oraz art. 2 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Tworzy się Państwowe Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące w Koninie.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

133.

**ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty**

z dnia 25 sierpnia 1945 r. (Nr II Śr-1798/45)

w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum Koedukacyjnego Ogólnokształcącego w Lubartowie.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304), oraz art. 2 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Tworzy się Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne Ogólnokształcące w Lubartowie.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

134.

**ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty**

z dnia 27 sierpnia 1945 r. (Nr II Śr-897/45)

w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego w Wyszkanie n/B.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz art. 2 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Tworzy się Państwowe Gimnazjum i Li-

ceum Ogólnokształcące w Wyszkanie nad Bugiem.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

135.

ZARZĄDZENIE Ministra Oświaty

z dnia 27 sierpnia 1945 r. (Nr II Śr-918/45)

w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego w Łapach.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304), oraz art. 2 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Tworzy się Państwowe Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące w Łapach.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cza Wycech

136.

ZARZĄDZENIE Ministra Oświaty

z dnia 28 sierpnia 1945 r. (Nr II KN-953/45 N)

w sprawie uruchomienia Wyższych Kursów Nauczycielskich (I roku Wyższej Szkoły Pedagogicznej) w r. szk. 1945/46.

§ 1. Wobec braku dostatecznej liczby nauczycieli szkół powszechnych z dodatkowymi kwalifikacjami, niezbędnymi do realizowania programów w wyższych klasach nowej szkoły powszechnej wznawia się na okres przejściowy działalność Wyższych Kursów Nauczycielskich, które są traktowane jednocześnie jako pierwszy rok studiów Wyższej Szkoły Pedagogicznej (Instytutu Pedagogicznego) dla czynnych i kwalifikowanych nauczycieli.

Sposób przechodzenia absolwentów Wyższych Kursów Nauczycielskich na II rok studiów Wyższej Szkoły Pedagogicznej (Instytutu Pedagogicznego) zostanie uregulowany osobnym zarządzeniem.

§ 2. Wyższe Kursy Nauczycielskie w zasadzie opierać się będą nadal na Statucie i Regulaminie Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich, wprowadzonych zarządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 1 lipca 1928 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 9, poz. 153 i 154) z tym jednak, że celem dostosowania formy i treści Wyższych Kursów Nauczycielskich do zmienionych warunków i do przyszłego systemu kształcenia nauczycieli na poziomie szkoły wyższej przeprowadza się niniejszym zarządzeniem konieczne zmiany w organizacji i programie Wyższych Kursów Nauczycielskich.

§ 3. W związku z tym uruchamia się w r. szk. 1945/46 Wyższe Kursy Nauczycielskie:

- w Krakowie dla 100 uczestników;
- w Łodzi dla 40 uczestników;
- w Katowicach dla 80 uczestników;

w Toruniu dla 40 uczestników;
w Poznaniu dla 40 uczestników.

§ 4. Na podstawie § 6 Statutu Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich zarządza się następujący podział przedmiotów na grupy naukowe na poszczególnych Wyższych Kursach Nauczycielskich.

WKN—Kraków: I. język polski z historią lub śpiewem; II. biologia (z fizyką i chemią) z wychowaniem fiz. lub geografią; III. matematyka z rysunkiem lub zajęciami praktycznymi.

WKN—Łódź: I geografia z matematyką.

WKN—Śląsk: I. biologia (z fiz. i chemią) z wychowaniem fiz.; II. rysunek z zajęciami praktycznymi przy Państw. Inst. Rob. Ręczn. w Bielsku.

WKN—Toruń: I. język polski z historią lub ze śpiewem.

WKN—Poznań: I. matematyka z fizyką i chemią.

§ 5. W grupie naukowej, w której występują alternatywnie połączenia z dwoma przedmiotami, należy dążyć do tego, aby połączenia z każdym z dwóch przedmiotów obejmowało w przybliżeniu połowę słuchaczy danej grupy.

§ 6. Program Wyższego Kursu Nauczycielskiego obejmuje:

Dział A:

Psychologia dziecka w wymiarze	1 godz. tyg.
Filozofia	1 godz. tyg.
Pedagogika ogólna z dydaktyką ogólną	2 godz. tyg.
Socjologia	1 godz. tyg.

Ekonomia 1 godz. tyg.
Zagadnienia życia współcz. 1 godz. tyg.
Metodyka wybranej grupy naukowej przedmiotów, wraz z lekcjami praktycznymi 1 godz. tyg.

Dział B: — w wymiarze po 14 godzin tygodniowo na każdy z dwóch przedmiotów wybranej grupy naukowej.

§ 7. Programy poszczególnych przedmiotów Wyższego Kursu Nauczycielskiego, rozszerzone w stosunku do programów dotychczasowych, zostaną przesłane dodatkowo.

§ 8. Na Wyższym Kursie Nauczycielskim winny być stosowane metody, oparte na aktywności i samodzielnej pracy słuchaczy (metoda seminaryjna i laboratoryjna, obserwacja, badania itp.). Nadto należy zaprawić słuchaczy do dalszego samodzielnego pogłębiania wiedzy w zakresie wybranych przedmiotów, wyrabiając w nich chęć i umiejętność dalszego samokształcenia. Metodę wykładu ograniczyć należy do najkonieczniejszej potrzeby.

§ 9. Personel nauczycielski Wyższego Kursu Nauczycielskiego winien być dobrany spośród najlepszych specjalistów, o ile możliwości z wykorzystaniem grona nauczycielskiego Instytutów Pedagogicznych względnie wyższych szkół K.N.

Szkoła ćwiczeń tych zakładów naukowych jest jednocześnie szkołą ćwiczeń Wyższego Kursu Nauczycielskiego.

§ 10. W związku z zadaniami, czekającymi nauczyciela w 8-letniej szkole powszechnej należy postawić kandydatom na Wyższe Kursy Nauczycielskie wysokie wymagania oraz w trakcie pracy dążyć do osiągnięcia wysokiego poziomu przerabianego materiału.

§ 11. Początek zajęć Wyższego Kursu Nauczycielskiego ustala się w r. szk. 1945/46 na dzień 15 października 1945 r. Do dnia 30 września 1945 r. Kuratoria Okręgów Szkolnych przesyła Dyrekcjom właściwych Wyższych Kursów

Nauczycielskich wykazy kandydatów na Wyższy Kurs Nauczycielski ze swoich Okręgów.

W terminie pomiędzy 10 a 15 października Dyrekcje Wyższych Kursów Nauczycielskich przeprowadzą kollokwia wstępne, w wyniku których ustalą ostateczną listę słuchaczy.

§ 12. Słuchacze Wyższych Kursów Nauczycielskich korzystają z płatnego urlopu, internatu i stołówki.

§ 13. Internat, zorganizowany dla nauczycieli Wyższego Kursu Nauczycielskiego, ma zapewnić im należyte warunki mieszkaniowe i żywieniowe, ma dać możliwość pracy samodzielnej i w zespołach oraz winien przyczynić się do podniesienia kultury towarzyskiej i współżycia koleżeńskiego.

§ 14. Kandydaci na Wyższy Kurs Nauczycielski spośród nauczycieli w wieku do 40 lat życia, którzy posiadają kwalifikacje zawodowe do nauczania w szkołach powszechnych i co najmniej trzyletnią nieprzerwaną pracę nauczycielską w szkołach powszechnych, składają drogą służbową do dnia 25 września podania do właściwych Kuratoriów Okręgów Szkolnych, wymieniając w podaniu na jaką grupę naukową i na którym Wyższym Kursie Nauczycielskim kandydat chce studiować.

§ 15. Kuratoria zakwalifikują kandydatów zgodnie z brzmieniem § 7, 8 i 9 Regulaminu Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich ze zmianami wynikającymi z § 12 i 14 niniejszego zarządzenia. Przy kwalifikowaniu kandydatów należy również zasięgać opinii odpowiednich komórek ZNP celem wybrania najlepszych pod względem przygotowania i najbardziej wartościowych kandydatów.

§ 16. Kandydatom, którzy odpowiadają wyżej wymienionym warunkom oraz zdadzą kollokwium wstępne, Kuratoria udziela rocznych urlopów płatnych według następującego rozdziałnika:

W. K. N.	Kuratorium Okręgu Szkolnego											Razem
	War.	Lub.	Biał.	Kiel.	Śląsk.	Rzesz.	Pozn.	Pom.	Łódz.	Krak.	Gdańsk.	
Kraków	10	10	10	10	—	10	15	5	5	20	5	100
Łódź	5	5	—	—	5	5	5	—	15	—	—	40
Katowice	5	10	10	10	15	5	5	5	5	5	5	80
Toruń	5	—	—	5	—	5	5	10	5	—	5	40
Poznań	5	5	—	—	5	—	5	5	5	10	—	40
Razem	30	30	20	25	25	25	35	25	35	35	15	300

§ 17. Każdy z uruchomionych na podstawie niniejszego zarządzenia Wyższych Kursów Nauczycielskich oprócz sekcji normalnej może zorganizować sekcję popołudniową Wyższego Kursu Nauczycielskiego, w zakresie istniejących grup naukowych, w miarę zgłoszeń kandydatów miejscowych.

§ 18. Sekcja popołudniowa Wyższego Kursu

Nauczycielskiego realizuje przepisany program w ciągu dwóch lat. Zajęcia winny odbywać się w wymiarze 3 godzin dziennie.

§ 19. Wnioski o uruchomienie sekcji popołudniowej Wyższego Kursu Nauczycielskiego z liczbą zgłoszonych kandydatów prześlą Kuratoria do Ministerstwa do dnia 31 października br.

§ 20. Termin uruchomienia sekcji popołudniowej Wyższych Kursów Nauczycielskich ustala się na pierwszy dzień zajęć po feriach zimowych.

§ 21. Sposób przyjmowania kandydatów na sekcję popołudniową WKN jest taki sam, jak na sekcje normalną.

§ 22. Kandydatów pracujących w siedzibie Wyższego Kursu Nauczycielskiego Kuratoria winny z reguły kierować na sekcję popołudniową, cały zaś przydział usłópow wyznaczony w § 16, użytkować w stosunku do nauczycieli zamiejscowych.

§ 23. Dokończeniem Wyższego Kursu Nauczycielskiego dla tych nauczycieli, którzy rozpoczęli studia przed wojną lub w okresie wojny, zajmie się Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego.

§ 24. Sprawozdania z uruchomienia Wyższych Kursów Nauczycielskich, zawierające: a) obsadę personalną grona nauczycielskiego, wraz z wyszczególnieniem kwalifikacji, b) liczbę słuchaczy z podziałem wg. grup naukowych, Okręgów Szkolnych, płci i roczników, c) warunki mieszkaniowe i wyżywieniowe internatu, d) uwagi o słuchaczach na podstawie kolokwiiów wstępnych nadesłają Kuratoria Okręgów Szkolnych Krakowskiego, Łódzkiego, Śląskiego, Pomorskiego i Pomorskiego wraz z wnioskami, wynikającymi z § 19 niniejszego zarządzenia do Ministerstwa, do dnia 31 października br.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

137.

ZARZĄDZENIE Ministra Oświaty

z dnia 28 sierpnia 1945 r. (Nr II KN-921/45)

w sprawie otwarcia Państwowego Liceum Pedagogicznego w Wolsztynie.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304), oraz art. 2, 40 i 60 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Z początkiem roku szkolnego 1945/46

tworzy się Państwowe Liceum Pedagogiczne w Wolsztynie.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech.

138.

ZARZĄDZENIE Ministra Oświaty

z dnia 28 sierpnia 1945 r. (Nr II KN-678/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowego Pedagogium w Oliwie pod Gdańskiem.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz art. 2, 40 i 60 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Tworzy się Państwowe Pedagogium w Oliwie pod Gdańskiem.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech.

139.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 29 sierpnia 1945 r. (Nr III-202/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum Elektrycznego w Toruniu.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304), oraz § 33 rozporządzenia z dnia 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 15, poz. 202) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Gimnazjum Elektryczne w Toruniu.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech.

140.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 31 sierpnia 1945 r. (Nr II WP-1008/45)

w sprawie otwarcia Państwowego Seminarium dla Wychowawczyń Przedszkoli w Rogoźnie.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz art. 2, 40 i 60 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

tworzy się Państwowe Seminarium dla Wychowawczyń Przedszkoli w Rogoźnie.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech.

§ 1. Z początkiem roku szkolnego 1945/46

141.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 31 sierpnia 1945 r. (Nr II WP-1011/45)

w sprawie otwarcia Państwowego Seminarium dla Wychowawczyń Przedszkoli w Cieszynie.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz art. 2, 40 i 60 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

tworzy się Państwowe Seminarium dla Wychowawczyń Przedszkoli w Cieszynie.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech.

§ 1. Z początkiem roku szkolnego 1945/46

142.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 31 sierpnia 1945 r. (Nr II WP-1010/45)

w sprawie otwarcia Państwowego Seminarium dla Wychowawczyń Przedszkoli w Łodzi.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz art. 2, 40 i 60 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Z początkiem roku szkolnego 1945/46

tworzy się Państwowe Seminarium dla Wychowawczyń Przedszkoli w Łodzi.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

143.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 31 sierpnia 1945 r. (Nr II WP-1009/45)

w sprawie otwarcia Państwowego Seminarium dla Wychowawczyń Przedszkoli w Rabce.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz art. 2, 40 i 60 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Z początkiem roku szkolnego 1945/46

tworzy się Państwowe Seminarium dla Wychowawczyń Przedszkoli w Rabce.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech.

144.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 31 sierpnia 1945 r. (Nr III-204/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowego Liceum Mechanicznego we Włocławku.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz § 19 rozporządzenia z dnia 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 15, poz. 202) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Liceum Mechaniczne we Włocławku.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech.

, 145.

**ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty**

z dnia 1 września 1945 r. (Nr III-279/45 N)

w sprawie utworzenia Państwowego Spółdzielczego Liceum Handlowego w Chojnicach.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Spółdzielcze Li-

ceum Handlowe w Chojnicach.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.Minister Oświaty:
Cz. Wycech.

146.

**ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty**

z dnia 1 września 1945 r. (Nr III-327/45 N)

w sprawie utworzenia Państwowego Spółdzielczego Liceum Handlowego w Łodzi.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Spółdzielcze Liceum Handlowe w Łodzi.**§ 2.** Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.Minister Oświaty:
Cz. Wycech.

147.

**ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty**

z dnia 1 września 1945 r. (Nr III-515/45)

w sprawie otwarcia Państwowej Rocznej Szkoły Przysposobienia w Gospodarstwie Rodzinnym w Leżajsku.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwową Roczną Szkołę Przysposobienia w Gospodarstwie Rodzinnym w Leżajsku.**§ 2.** Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.Minister Oświaty:
Cz. Wycech.

148.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 1 września 1945 r. (Nr III-455/45)

w sprawie utworzenia Państwowej Szkoły Przysposobienia Spółdzielczego pierwszego stopnia w Białymstoku.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz § 1 rozporządzenia z dnia 16 grudnia 1938 r. o organizacji państwowych szkół przysposobienia spółdzielczego I stopnia (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 14, poz. 420) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwową Szkołę Przysposobienia Spółdzielczego pierwszego stopnia w Białymstoku.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech.

149.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 1 września 1945 r. (Nr III-463/45 N)

w sprawie utworzenia Państwowej Szkoły Przysposobienia Spółdzielczego pierwszego stopnia w Bielsku.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz § 1 rozporządzenia z dnia 16 grudnia 1938 r. o organizacji państwowych szkół przysposobienia spółdzielczego I stopnia (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 14, poz. 420) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwową Szkołę Przysposobienia Spółdzielczego pierwszego stopnia w Bielsku.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

150.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 1 września 1945 r. (Nr III-464/45 N)

w sprawie utworzenia Państwowej Szkoły Przysposobienia Spółdzielczego pierwszego stopnia w Cieszynie.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz § 1 rozporządzenia z dnia 16 grudnia 1938 r. o organizacji państwowych szkół przysposobienia spółdzielczego I stopnia (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 14, poz. 420) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwową Szkołę Przysposobienia Spółdzielczego pierwszego stopnia w Cieszynie.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

151.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 1 września 1945r. (Nr III-466/45 N)

w sprawie utworzenia Państwowej Szkoły Przysposobienia Spółdzielczego pierwszego stopnia w Opolu.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz § 1 rozporządzenia z dnia 16 grudnia 1938 r. o organizacji państwowych szkół przysposobienia, spółdzielczego I stopnia (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 14, poz. 420) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwową Szkołę Przysposobienia Spółdzielczego pierwszego stopnia w Opolu.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

152.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 1 września 1945 r. (Nr III-462/45 N)

w sprawie utworzenia Państwowej Szkoły Przysposobienia Spółdzielczego pierwszego stopnia w Tychach.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz § 1 rozporządzenia z dnia 16 grudnia 1938 r. o organizacji państwowych szkół przysposobienia spółdzielczego I stopnia (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 14, poz. 420) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwową Szkołę Przysposobienia Spółdzielczego pierwszego stopnia w Tychach.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

153.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 1 września 1945 r. (Nr III-278/45)

w sprawie utworzenia Państwowej Szkoły Przysposobienia Spółdzielczego pierwszego stopnia we Włocławku.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz § 1 rozporządzenia z dnia 16 grudnia 1938 r. o organizacji państwowych szkół przysposobienia spółdzielczego I stopnia (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 14, poz. 420) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwową Szkołę Przysposobienia Spółdzielczego pierwszego stopnia we Włocławku.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

154.

**ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty**

z dnia 1 września 1945 r. (Nr III-464/45 N)

w sprawie utworzenia Państwowego Spółdzielczego Liceum Handlowego w Cieszynie.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Spółdzielcze Liceum Handlowe w Cieszynie.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

155.

**ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty**

z dnia 1 września 1945 r. (Nr III-609/45 N)

w sprawie utworzenia Państwowego Koedukacyjnego Liceum Administracyjnego w Kutnie.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 30 lipca 1937 r. o organizacji liceów administracyjnych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 13, poz. 385) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Koedukacyjne Liceum Administracyjne w Kutnie.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

156.

**ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty**

z dnia 1 września 1945 r. (Nr III-607/45 N)

w sprawie utworzenia Państwowego Żeńskiego Liceum Handlowego w Łodzi.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 30 lipca 1937 r. o organizacji państwowych liceów handlowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 13, poz. 386) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Liceum Handlowe w Łodzi.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

157.

**ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty**

z dnia 1 września 1945 r. (Nr III-608/45 N)

w sprawie utworzenia Państwowego Koedukacyjnego Liceum Handlowego w Łowiczu.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 30 lipca 1937 r. o organizacji państwowych liceów handlowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 13, poz. 386) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Koedukacyjne Liceum Handlowe w Łowiczu.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

158.

**ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty**

z dnia 1 września 1945 r. (Nr III-620/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowego Liceum Techniki Dentystycznej w Łodzi.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz art. 3 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Liceum Techniki Dentystycznej w Łodzi.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

159.

**ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty**

z dnia 1 września 1945 r. (Nr III-548/45 N)

**w sprawie otwarcia Państwowej Żeńskiej Rocznej Szkoły Rolniczej w Marulewach,
pow. Inowrocław.**

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz §§ 191 i 194 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 15, poz. 202) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwową Żeńską Roczną Szkołę Rolniczą w Marulewach.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

160.

ZARZĄDZENIE**Ministra Oświaty**

z dnia 3 września 1945 r. (Nr II Śr-1020/N/45)

w sprawie otwarcia Państwowego Koedukacyjnego Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego w Kolbuszowej.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz art. 2 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Tworzy się Państwowe Koedukacyjne

Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące w Kolbuszowej.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 15 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

161.

ZARZĄDZENIE**Ministra Oświaty**

z dnia 3 września 1945 r. (Nr II Śr-898/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego w Zyrardowie.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz art. 2 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Tworzy się Państwowe Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące w Zyrardowie.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

162.

ZARZĄDZENIE**Ministra Oświaty**

z dnia 6 września 1945 r. (Nr III-298/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum Mechanicznego w Wąbrzeźnie.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304), oraz § 16 i 18 rozporządzenia z dnia 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 15, poz. 202) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Gimnazjum Mechaniczne w Wąbrzeźnie.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

163.

ZARZĄDZENIE**Ministra Oświaty**

z dnia 10 września 1945 r. (Nr III-649/45 N).

w sprawie otwarcia Państwowego Liceum Budowlanego w Łodzi.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz § 97 i 98 rozporządzenia z dnia 21 listopada 1933 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 15, poz. 202) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Liceum Budowlane w Łodzi.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 października 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

164.

ZARZĄDZENIE**Ministra Oświaty**

z dnia 10 września 1945 r. (Nr III-650/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowego Liceum Mechanicznego w Łodzi.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz § 19 rozporządzenia z dnia 21 listopada 1933 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 15, poz. 202) o organizacji szkolnictwa zawodowego zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Liceum Mechaniczne w Łodzi.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 października 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

165.

ZARZĄDZENIE**Ministra Oświaty**

z dnia 10 września 1945 r. (Nr III-647/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowego Liceum Tkactwa Mechanicznego w Łodzi.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz § 60 i 63 rozporządzenia z dnia 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 15, poz. 202) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Liceum Tkactwa Mechanicznego w Łodzi.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 października 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

166.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 10 września 1945 r. (Nr III-656/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum Fotograficznego w Łodzi.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Gimnazjum Fotograficzne w Łodzi.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

167.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 10 września 1945 r. (Nr III-648/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowego Liceum Farbiarsko-Wykończalniczego w Łodzi.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz § 72 i 74 rozporządzenia z dnia 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 15, poz. 202) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Liceum Farbiarsko-Wykończalnicze w Łodzi.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 października 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

168.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 10 września 1945 r. (Nr III-633/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowego Gimnazjum Krawieckiego w Łomży.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Gimnazjum Krawieckie w Łomży.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

169.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 10 września 1945 r. (Nr III-626/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowego Koedukacyjnego Gimnazjum Krawieckiego w Radomsku.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 304) oraz § 146 i 149 rozporządzenia z dnia 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. M. W. R. i O. P. Nr 15, poz. 202) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Państwowe Koedukacyjne Gimnazjum Krawieckie w Radomsku.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 15 września 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

170.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 11 września 1945 r. (Nr II Śr-1124/45 N)

w sprawie wprowadzenia nauki śpiewu jako przedmiotu obowiązkowego w szkołach średnich ogólnokształcących na terenie okręgów szkolnych zachodnich.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Wprowadzam naukę śpiewu z muzyką jako przedmiotu obowiązkowego w wymiarze 1 godz. tygodniowo we wszystkich szkołach średnich ogólnokształcących na terenie okręgów szkolnych: Śląsko-Dąbrowskiego, Wrocławskiego, Szczecińskiego, Olsztyńskiego, Gdańskiego, Poznańskiego i Pomorskiego.

§ 2. Do czasu wydania nowego programu tego przedmiotu obowiązuje program wprowadzony rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 12 lipca 1934 r.

§ 3. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 października 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

171.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 11 września 1945 r. (Nr II Śr-886/45 N)

w sprawie utworzenia Państwowego Gimnazjum i Liceum w Garwolinie.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz art. 2 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Tworzy się Państwowe Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące w Garwolinie.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 października 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

172.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 11 września 1945 r. (Nr II Śr-892/45 N)

w sprawie utworzenia Państwowego Gimnazjum i Liceum w Sierpcu.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz art. 2 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Tworzy się Państwowe Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące w Sierpcu.
§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 października 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

173.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 11 września 1945 r. (Nr II Śr-893/45 N)

w sprawie utworzenia Państwowego Gimnazjum i Liceum w Sochaczewie.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz art. 2 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Tworzy się Państwowe Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące w Sochaczewie.
§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 października 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

174.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 12 września 1945 r. (Nr II Śr-538/45 N)

w sprawie utworzenia Państwowego Gimnazjum i Liceum w Ropczycach.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz art. 2 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Tworzy się Państwowe Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące w Ropczycach.
§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 października 1945 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

175.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 17 września 1945 r. (Nr II KN-924/45 N)

w sprawie otwarcia Państwowego Liceum Pedagogicznego w Zamościu,

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) oraz art. 2 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się otwarcie z początkiem

roku szkolnego 1944/45 Państwowego Liceum Pedagogicznego w Zamościu.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z ważnością od dnia 1 września 1944 r.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

176.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 17 września 1945 r. (Nr II WP-1264/45 N)

w sprawie skrócenia czasu nauki w Państwowych Seminarjach dla Wychowawczyń Przedszkoli,

Na podstawie art. 2 ustawy o ustroju szkolnictwa z dnia 11 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Na okres przejściowy skracca się czas nauki w Państwowych Seminarjach dla Wychowawczyń Przedszkoli do lat trzech.

§ 2. Jako program nauczania zachowuje się program czteroletniego Seminarium dla Wychowawczyń Przedszkoli (ustalony rozporządzeniem Ministra WR. i OP. z dnia 17-go marca

1939 r.) w którym Rada Pedagogiczna Seminarium wedle własnego uznania i zgodnie z potrzebami i warunkami miejscowymi poczyni odpowiednie zmiany i streszczenia w zakresie przedmiotów ogólnokształcących. W zakresie przedmiotów technicznych i pedagogicznych należy dokonać przesunięć z klas IV i III do II i III.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

177.

ZARZĄDZENIE
Ministra Oświaty

z dnia 18 września 1945 r. (Nr IV-2407/45 N)

w sprawie otwarcia Wyższej Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego w Łodzi.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 marca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50 poz. 304) oraz art. 51 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38 poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Otwieram Wyższą Szkołę Gospodar-

stwa Wiejskiego w Łodzi jako wyższą szkołę nieakademicką.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 20 września 1945 r.

w/z Ministra Oświaty:
Wł. Bienkowski

Podsekretarz Stanu

178.

INSTRUKCJA PROGRAMOWA

z dnia 18 sierpnia 1945 r. (Nr II Śr-900/45 N)

dla kl. II gimnazjum ogólnokształcącego na rok szkolny 1945/46.

W związku z instrukcją Ministerstwa Oświaty z dnia 16 lipca 1945 r. Nr II Śr-364/45 N dotyczącą organizacji roku szkolnego 1945/46 w szkolnictwie średnim ogólnokształcącym*) oraz instrukcją programową z dnia 18 sierpnia 1945 r.**) Ministerstwo Oświaty ustala następującą instrukcję programową dotyczącą kl. II gimnazjum ogólnokształcącego na rok szkolny 1945/46.

W kl. II wprowadza się następujące zmiany:

1) odnośnie języka polskiego należy w toku opracowania materiału gramatycznego przewidzianego w programie na kl. II uwzględnić materiał gramatyczny nie objęty programem VII klasy szkoły powszechnej. Należy przypomnieć wiadomości o głosce i literze, samogłoskach i spółgłoskach. Budowa słowotwórcza wyrazu. Znaczenie rdzenia, przyrostka i przedrostka. Znaczenie wyrazów realne, etymologiczne, właściwe i przenośne. Powtórzenie wiadomości o szeregu, fleksyjnym przypadków rzeczownika, podział na gromady deklinacyjne. Z nauki o

zdaniu należy pogłębić wiadomości o zdaniach złożonych współrzędnie i podrzędnie. Rozróżnianie związków czasowych, przyczynowych, celowych, skutkowych, warunkowych w zdaniach złożonych.

Kilka czytanek ilustrujących przejawy życia starożytnego Wschodu, klasycznej Grecji i Rzymu, oraz wczesnego średniowiecza.

2) Co się tyczy języka łacińskiego i języka obcego nowożytnego należy zorganizować pracę tak, by materiał klasy I-ej z tą grupą, która przyszła ze szkoły powszechnej w swych podstawowych elementach był przez młodzież przyswojony przez zorganizowanie i prowadzenie odpowiednich zespołów, czy kompletów. Należy się liczyć z ewentualnym przesunięciem materiału nieprzerobionego do kl. III-ej.

3) Odnośnie nauczania historii należy z grupą uczniów, która przyszła ze szkoły powszechnej przerobić zasadnicze elementy z historii starożytnej w tempie przyspieszonym.

4) Programy pozostałych przedmiotów obowiązujące w klasie II-ej pozostają bez zmiany.

*) Dziennik Urzędowy Min. Ośw. Nr 2, poz. 62.

**) ukaże się jako osobne wydawnictwo

Dyrektor Departamentu:
W. Schayer

179.

INSTRUKCJA

z dnia 5 września 1945 r. (Nr 866/45 N)

w sprawie organizacji roku szkolnego 1945/46 w dziale szkolnictwa specjalnego dla dzieci umysłowo upośledzonych, niewidomych, głuchoniemych i moralnie zaniedbanych.

Organizacja roku szkolnego 1945/46 w dziale szkolnictwa specjalnego odbywać się będzie na następujących zasadach:

I. Przepisy ogólne.

Należy dążyć do uruchomienia tych zakładów i szkół specjalnych, które były czynne w 1939 r., a nie zostały uruchomione dotychczas.

Jednym z koniecznych warunków zorganizowania zakładu lub szkoły specjalnej jest dysponowanie odpowiednią liczbą nauczycieli posiadających kwalifikacje zawodowe do nauczania w tych szkołach zgodnie z rozporządzeniem Ministra W. R. i O. P. z dnia 15 czerwca 1929 roku (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 405*).

*) Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1929 Nr 9, poz. 118.

W okresie przejściowym można zatrudniać w szkolnictwie specjalnym nauczycieli bez kwalifikacji specjalnych, występując każdorazowo do Ministerstwa Oświaty z wnioskiem o udzielenie petentowi zezwolenia tymczasowego na nauczanie w szkołach specjalnych.

Obowiązki kierownika zakładu lub szkoły specjalnej można powierzyć jedynie nauczycielowi posiadającemu przepisane kwalifikacje zawodowe.

Kuratoria Okręgów Szkolnych przeprowadzą za pośrednictwem Inspektorów Szkolnych ewentualnie kierowników zakładów i szkół specjalnych dokładną rejestrację wszystkich osób zamieszkałych na terenie Okręgu i posiadających kwalifikacje zawodowe do nauczania w szkołach specjalnych, z podaniem — obok innych danych

personalnych — obecnego miejsca i rodzaju pracy, w terminie do dnia 1 marca 1946 r.

II. Przepisy dotyczące szkół powszechnych specjalnych.

Jeżeli w miejscowości, w której zorganizowana jest szkoła powszechna specjalna dla dzieci umysłowo upośledzonych, nie ma pracowni psychologicznej, która przy pomocy sił fachowych przeprowadzała selekcję tych dzieci, lub psychologa z ukończonymi studiami wyższymi, selekcję taką powinien zgodnie z rozporządzeniem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 3 sierpnia 1936 r. (Dz. Urzędowy Ministerstwa W. R. i O. P. Nr 8, poz. 132) przeprowadzić kierownik szkoły specjalnej lub nauczyciel tej szkoły, którzy odbyli odpowiednie przeszkolenie praktyczne w Pracowni Psychopedagogicznej Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej w Warszawie; w przypadku gdy ani kierownik ani żaden z nauczycieli wykwalifikowanych nie odbyli takiego przeszkolenia, Inspektor Szkolny winien delegować w porozumieniu z Dyrekcją Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej kierownika lub jednego z nauczycieli specjalistów na okres jednego tygodnia do Warszawy celem przeszkolenia w Pracowni Psychopedagogicznej Instytutu.

W związku z selekcją dzieci anormalnych nauczyciele szkół specjalnych obowiązani są prowadzić planową systematyczną obserwację psychologiczną swych uczniów przy pomocy zeszytu biograficznego dr Marii Grzegorzewskiej, o ile zaś brak jest tego wzoru, należy notować wyniki obserwacji w zwykłych zeszytach.

Ze względu na duże obciążenie nauczycieli szkół specjalnych dodatkowymi obowiązkami selekcji, obserwacji, przygotowania zróżniczowanych pomocy naukowych i innych, Ministerstwo Oświaty obniża obowiązujący tygodniowy wymiar godzin lekcyjnych nauczycielom szkół specjalnych do 22, a kierownikom tych szkół o dalsze 2 godziny lekcyjne tygodniowo za każdy oddział. W wyjątkowych wypadkach Inspektor Szkolny może zwolnić całkowicie kierownika szkoły specjalnej od prowadzenia godzin lekcyjnych, o ile jest to uzasadnione względami organizacyjnymi.

W szkołach specjalnych przewiduje się następujące liczby godzin lekcyjnych tygodniowo: w kl. I — 24, w kl. II — 26, w kl. III — 30, w kl. IV — 30, w kl. V — 30, w kl. VI — 30, w kl. VII — 30.

Ustala się tymczasowo maksymalne liczby uczniów w klasie (oddziale) szkoły specjalnej:

- a) dla umysłowo upośledzonych i moralnie zaniedbanych do 20,
- b) dla niewidomych i głuchoniemych do 12.

W okresie przejściowym Rady Pedagogiczne szkół specjalnych będą opracowywały tymczasowe programy nauczania w oparciu o wytyczne pracy szkoły ćwiczeń Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej w Warszawie, uwzględniając założenia metodyczne podane w kwartalniku „Szkoła Specjalna”.

Szczególną uwagę należy zwrócić na braki i luki w programie nauczania narzucone przez okupanta, pozbawienie szkół podręczników i pomocy naukowych i t. p.

III. Przepisy dotyczące szkolenia zawodowego.

W tych miejscowościach w których istniały w 1939 r. ośrodki kształcenia zawodowego dla anormalnych — o ile warunki na to pozwolą — powinny być uruchomione kursy względnie szkoły zawodowe specjalne w ramach instrukcji w sprawie organizacji roku szkolnego 1945/46 w szkolnictwie zawodowym.

Poza tym należy dążyć do zorganizowania przysposobienia zawodowego dla starszych uczniów i dla absolwentów szkół specjalnych w wymiarze minimalnym 8 godzin lekcyjnych tygodniowo dla każdego kompletu.

IV. Przepisy dotyczące zakładów specjalnych.

Inspektorzy szkolni winni zwizytować zakłady specjalne dla dzieci niewidomych, głuchoniemych, umysłowo upośledzonych i moralnie zaniedbanych (a także dla t. zw. przestępczych) oraz szkoły zakładów sanatoryjnych w pierwszych miesiącach b. r. szkolnego i nadesłać do Kuratoriów Okręgów Szkolnych krótkie sprawozdania z wizytacji do dnia 1 lutego 1946 r.; Kuratoria prześlą odpisy tych sprawozdań wraz ze swymi uwagami i wnioskami Ministerstwu do dnia 1 marca 1946 r.

O ile w Kuratorium Okręgu Szkolnego jest wizytator, któremu Kurator powierzył dział szkolnictwa specjalnego, to na terenie tego Okręgu wizytacje zakładów specjalnych winien przeprowadzić wskazany wizytator.

Wizytacje te powinny objąć wszystkie zakłady specjalne niezależnie od tego, kto jest ich właścicielem i czy podlegają one obecnie — czy też nie — Ministerstwu Oświaty.

Jeżeli pewne zakłady lub szkoły specjalne nie będą mogły być uruchomione w b. roku szkolnym, Kuratoria Okręgów Szkolnych zabezpieczą budynki i inwentarz tych zakładów i szkół.

Podsekretarz Stanu:
Br. Biedowicz

180.

OKÓLNIK Nr 41

z dnia 14 sierpnia 1945 r. (II Śr-4661/45)

w sprawie przyjmowania do szkół dzieci i młodzieży, wpisanych przez okupanta na niemiecką listę narodową lub zaliczonych przez niego do jednej z narodowości uprzywilejowanych.

Celem unormowania trybu postępowania w sprawie podanej wyżej zarządzam, co następuje:

I. Bez specjalnych zastrzeżeń należy przyjmować do szkół dzieci, które zostały wciągnięte na jedną z niemieckich list narodowych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej i b. Wolnego m. Gdańska, jeżeli w r. kalendarzowym 1945 liczą mniej niż 14 lat ukończonych.

II. Dzieci starsze, aniżeli wymienione w ustępie I, jeżeli zostały wciągnięte na jedną z niemieckich list narodowych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej i b. Wolnego m. Gdańska — należy przyjmować do szkół po przedłożeniu jednego z następujących dokumentów:

- 1) zaświadczenia stałego lub tymczasowego o złożeniu deklaracji wierności Narodowi i demokratycznemu Państwu Polskiemu, wystawionego przez właściwą władzę administracyjną;
- 2) zaświadczenia prokuratora specjalnego sądu karnego o zwolnieniu od przytrzymania lub skierowania do obozu, albo zaświadczenie sądu grodzkiego o złożeniu wniosku o rehabilitację;
- 3) orzeczenia rehabilitującego, uzyskanego w sądzie grodzkim lub specjalnym sądzie karnym.

Dokument ten lub jego uwierzytelniony odpis należy przechować w aktach szkolnych ucznia.

III. Uczeń, który zapisując się do szkoły zataił fakt, że podczas okupacji figurował na niemieckiej liście narodowej, zostanie usunięty ze szkoły.

IV. Jeżeli przeciwko uczniowi przyjętemu zgodnie z ustępem II zostaną wysunięte poważne zarzuty współpracy z okupantem na szkodę

Narodu Polskiego lub poszczególnych obywateli Państwa Polskiego, Rada Pedagogiczna, a w szkołach wyższych Rada Wydziału usunie ucznia ze szkoły do czasu uzyskania przez niego odpowiedniego zaświadczenia prokuratora lub orzeczenia właściwego sądu o uzyskaniu rehabilitacji.

V. Dzieci i młodzież narodowości polskiej zaliczone przez okupanta do jednej z narodowości nie niemieckich przez niego uprzywilejowanych podlegają tym samym przepisom przy przyjmowaniu do szkół, co dzieci i młodzież narodowości polskiej zapisane na niemiecką listę narodową.

VI. Uczniów przyjętych do szkół na podstawie niniejszego zarządzenia należy otoczyć staranną opieką wychowawczą i nie dopuszczając do dyskryminacji ze strony współuczniów — dążyć do najskuteczniejszego usunięcia ewent. wpływów szkoły hitlerowskiej i jak najszybszego zwiazania ich z polskim narodem i jego kulturą.

VII. Niniejsze zarządzenie odnosi się zarówno do dzieci i młodzieży, które w roku szkolnym 1944/45 uczęszczały do szkół, jak i do tych, które zostaną przyjęte na rok szkolny 1945/46.

Uczniowie, należący do kategorii młodzieży objętej ustępem II, którzy zostali przyjęci do szkół przed wydaniem niniejszego zarządzenia, winni do 31 sierpnia 1945 r. przedłożyć szkołom jeden z dokumentów wymienionych w tym ustępie. Uczniowie, którzy do tego terminu dokumentu wymaganego nie przedstawiają, winni być usunięci ze szkoły.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

181.

OKÓLNIK Nr 42

z dnia 23 sierpnia 1945 r. (III-353/45 N)

w sprawie „Dnia Spółdzielczości”.

Rok rocznie w okresie letnim Centralny Komitet Dnia Spółdzielczości w Polsce urządzi w całym Państwie „Dzień Spółdzielczości”.

Ministerstwo poleca, aby każdego roku w przeddzień tego obchodu poświęcić jedną godzinę nauki szkolnej — we wszystkich klasach (oddziałach) szkół podległych Ministerstwu — pogadankom dla młodzieży powyżej lat 10 na temat zagadnień spółdzielczości i propagandy tej idei, posługując się materiałami dostarczonymi przez wspomniany Komitet.

Niezależnie od pogadanek mogą być organizowane w ramach „Dnia Spółdzielczości” przez młodzież szkolną pod kierunkiem wychowawców obchody szkolne lub międzyszkolne.

Udział młodzieży szkolnej w uroczystościach i obchodach z okazji „Dnia Spółdzielczości”, organizowanych przez miejscowe społeczeństwo, jest wskazany.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

OKÓLNIAK Nr 43

z dnia 29 sierpnia 1945 r. (VII OD-97/45 N)

w sprawie kursów dokształcających i szkół powszechnych dla dorosłych.

W związku z ogromnymi potrzebami oświatowymi po okresie okupacji Ministerstwo Oświaty zwraca uwagę na konieczność kontynuowania prac w zakresie organizowania kursów i szkół dokształcających oświaty dorosłych.

1. Obok kursów początkowych I stopnia przeznaczonych dla analfabetów i półanalfabetów, oraz kursów repolonizacyjnych organizowanych na ziemiach odzyskanych, których zasady organizacyjne ustalone zostały już poprzednio osobnymi zarządzeniami, prowadzić należy w dalszym ciągu kursy dokształcające stopnia II, obejmujące zakres nauczania poszczególnych klas szkoły powszechnej i kursy stopnia III obejmujące materiał nauczania 6 — 7 klasy szkoły powszechnej, przygotowujące do zdawania egzaminu nadzwyczajnego w zakresie materiału nauczania 7-klasowej szkoły powszechnej.

2. Odmianę kursów dokształcających stanowią przejściowo tzw. kursy uzupełniające, przeznaczone dla młodzieży, która ukończyła szkołę powszechną legalną w czasie okupacji i nie mogła być wskutek tego nauczana wszystkich przedmiotów, stanowiących trzon kultury polskiej. Na kursach tych, które gromadzić będą młodzież posiadającą w zasadzie świadectwo ukończenia szkoły powszechnej okupacyjnej, nauczać należy przede wszystkim języka polskiego, historii, geografii i zagadnień życia współczesnego. Uczestnikom tych kursów wydawać należy zaświadczenia stwierdzające ukończenie kursu uzupełniającego w zakresie wymienionych przedmiotów.

3. Oprócz organizowania kursów dokształcających dążyć należy do tworzenia stałych trzyletnich szkół dla młodocianych (od 15 do 18 roku życia) i dorosłych powyżej 18 lat. Szkoły te przeznaczone są dla młodocianych i dorosłych, którzy we właściwym czasie nie mogli ukończyć normalnej szkoły powszechnej. Szkoły dla młodocianych i dorosłych przerabiają program nauczania pełnej siedmioklasowej szkoły powszechnej w ciągu 3 lat w wymiarze przynajmniej 15 godzin tygodniowo, przystosowując odpowiedni program normalnej szkoły powszechnej. Pomocą dla nauczyciela mogą być również dawne programy „szkół wieczorowych dla młodocianych i dorosłych”, wydane przez Instytut Oświaty Dorosłych, do czasu ukazania się nowo opracowanych programów.

Szkoły powszechne przeznaczone dla młodocianych do lat 18, jak i dorosłych, noszą jednolitą nazwę „szkół powszechnych dla dorosłych” z tym, że zespoły młodocianych winny tworzyć w nich ze względów wychowawczych odrębne klasy. W razie zgłoszenia się w okresie przejściowym znacznej ilości młodocianych tworzyć można dla nich odrębne szkoły.

Szkoły powszechne dla dorosłych, wykazujące odpowiedni poziom nauczania i wychowania, otrzymać mogą na podstawie wizytacji przeprowadzonej przez władzę szkolną prawa publiczności do odwołania, uprawniające je do wydawania świadectw równorzędnych ze świadectwem ukończenia publicznej szkoły powszechnej.

Uczestnicy szkół powszechnych dla dorosłych nie posiadających uprawnień publiczności otrzymać mogą świadectwa dopiero po zdaniu egzaminu nadzwyczajnego w zakresie materiału nauczania 7-klasowej szkoły powszechnej (rozporządzenie Min. W. R. i O. P. z dn. 31.III.1926 r. Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1926 Nr 9, poz. 100):

Na I rok nauczania w szkole powszechnej dla dorosłych przyjmować należy uczniów bez egzaminu wstępnego lub sprawdzającego, natomiast w razie wykazania lepszego rozwoju umysłowego i przygotowania już w czasie trwania nauki można przesunąć ucznia do wyższej klasy. Jeżeli uczeń dorosły zgłasza się od razu do II lub III klasy szkoły powszechnej dla dorosłych należy go przyjąć do tej klasy po zdaniu egzaminu wstępnego.

Natomiast egzaminu z ukończenia poszczególnych klas, nie obejmującego materiału nauczania 7-klas szkoły powszechnej nie należy przeprowadzać, gdyż zasadą winno być zapewnienie wykształcenia przynajmniej w zakresie materiału nauczania szkoły III stopnia.

Poza tym przestrzegać należy dotychczas obowiązujących przepisów i zasad postępowania ustalonych przed 1.9.1939 r., o ile nie zostały zmienione lub uzupełnione obecnie nowymi zarządzeniami Ministerstwa Oświaty.

Podsekretarz Stanu:
H. Kuczkowska

OKÓLNIK Nr 44

z dnia 29 sierpnia 1945 r. (VII OD-96/45 N)

w sprawie organizacji gimnazjów i liceów dla dorosłych.

W związku z zarządzeniem Ministerstwa Oświaty z dnia 14.7.1945 r. Nr II Śr-375/45 N oraz instrukcją z dnia 16 lipca 1945 r. dotyczącą organizacji roku szkolnego 1945/46 w szkolnictwie średnim ogólnokształcącym*) Ministerstwo Oświaty zarządza:

Celem umożliwienia osobom dorosłym, które we właściwym czasie nie mogły uczęszczać normalnie do szkoły średniej i ukończyć jej — uzupełnienia braków dotychczasowego wykształcenia, ułatwienia dalszego kształcenia się, wstępu do szkół wyższych i uzyskania możliwości tzw. awansu społecznego, a równocześnie powiększenia kadr fachowo wykształconej inteligencji — zorganizować należy począwszy od roku szk. 1945/46 gimnazja i licea dla dorosłych według następujących wytycznych:

1. Gimnazja i licea dla dorosłych przeznaczone są dla osób dorosłych, które z powodu przekroczenia wieku nie mogą uczęszczać ani do normalnych gimnazjów i liceów dla młodzieży ani do tzw. klas dla młodzieży opóźnionej wiekiem.

2. Gimnazja i licea dla dorosłych organizowane być mogą przede wszystkim przez samorząd terytorialny i gospodarczy, związki i organizacje społeczne i instytucje kulturalno oświatowe pod kontrolą i opieką pedagogiczną władz szkolnych, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie ustawami i przepisami, w szczególności ustawą z dnia 11 marca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. z dnia 20.4.1932 r. Nr 33, poz. 343). W wypadkach, gdy inicjatywa i możliwości czynników samorządowych i społecznych okażą się niewystarczające organizować należy szkoły średnie dla dorosłych jako szkoły państwowe. Nazwa zasadnicza szkół średnich dla dorosłych brzmi: „Gimnazjum dla Dorosłych, Liceum dla Dorosłych”, względnie: „Gimnazjum i Liceum dla Dorosłych”. Zakładanie i prowadzenie tego typu szkół i tzw. kursów maturalnych przez osoby prywatne i na zasadach handlowych uważać należy za niewskazane.

3. Gimnazja i licea dla dorosłych posługują się — do czasu opracowania osobnych programów przystosowanych do potrzeb nauczania dorosłych — programami normalnych gimnazjów i liceów, opartych już obecnie o doświadczenia nauczania w klasach dla młodzieży starszej, opóźnionej wiekiem.

4. Gimnazja i licea dla dorosłych ogólnokształcące wyczerpują normalny program roczny w ciągu semestru, wobec czego czas trwania nauki wynosi w nich: 4 semestry dla gimnazjum, 2 semestry dla liceum, względnie 6 semestrów dla gimnazjum i liceum łącznie — przy 18 godzinach nauczania w tygodniu w gimnazjum i 24 godzinach w liceum. W ten sposób w czasie trzyletniego kursu nauki winny być wyczerpane podstawowe elementy programu gimnazjalnego i licealnego.

5. Metody pracy w tego typu szkołach winny być możliwie intensywne, kładące duży nacisk na samokształcenie i czytelnictwo, referaty i dyskusje — uwzględniające zainteresowania, doświadczenie życiowe i umiejętności zdobyte w pracy zawodowej. W ogóle zaś zasady nauczania i wychowania (problem „wychowalności człowieka dorosłego”) muszą być dostosowane do odrębnych właściwości psychiki dorosłych, oparte na współzyciu i rozumieniu odmiennych warunków pracy umysłowej dorosłych uczniów, ich pracy zawodowej i środowiska.

6. W związku z tym dobór dyrektora i nauczycieli dla tego typu szkół powinien być szczególnie troskliwy i celowy z punktu widzenia zarówno oddziaływania w czasie trwania nauki, jak i osiągnięcia ostatecznych wyników. Zasada posiadania pełnych kwalifikacji formalnych do nauczania, wartości moralnych oraz zainteresowań społecznych i oświatowych musi tu być decydująca.

7. Na I kurs gimnazjum przyjęci być mogą dorośli w wieku od 18 lat, którzy przedłożą świadectwo ukończenia 6 klas szkoły powszechnej; na kurs liceum po przedłożeniu świadectwa ukończenia gimnazjum lub zdaniu egzaminu wstępnego sprawdzającego przede wszystkim ogólny poziom inteligencji i rozwoju umysłowego.

8. Po ukończeniu gimnazjum otrzymują uczniowie świadectwo analogicznie, jak uczniowie gimnazjum dla młodzieży, po ukończeniu zaś liceum zdają zwyczajny egzamin dojrzałości według ustalonego regulaminu, o ile wizytacja władz szkolnych wykaże, że szkoła posiada należytą organizację, realizuje program szkół państwowych i osiąga przewidziane wyniki nauczania; wyniki wizytacji będą równocześnie podstawą do nadania szkole uprawnień szkół państwowych.

9. Nadzór pedagogiczny nad gimnazjami i liceami dla dorosłych sprawują według ogólnych zasad i przepisów Wydziały Oświaty i Kultury

*) Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1945, Nr 2, poz. 62.

Dorosłych w Kuratoriach przy pomocy fachowych wizytatorów zatrudnionych w tych wydziałach. Wizytatorzy ci czuwają nad przestrzeganiem zasad organizacji szkół, doбором odpowiednich sił kierowniczych i nauczycielskich, realizacją programu nauczania i wychowania oraz zapewnieniem odpowiednich wyników pracy w tych szkołach.

10. Naukę na poszczególnych kursach (klasach) rozpocząć należy, jeżeli zapisze się przynajmniej 12 uczniów pragnących uczyć się na tym samym poziomie. Porę zajęć w szkołach średnich dla dorosłych ustalić należy w porozumieniu z uczniami tak, aby uwzględniając ich pracę zawodową, warunki życiowe i komunikacyjne ułatwić im regularne uczęszczanie na naukę.

11. Nauka w gimnazjach i liceach dla dorosłych jest bezpłatna. Na uzupełnienie jednak pomocy naukowych i rzeczowych uczniowie wpła-

cają miesięcznie kwotę od 50 — 150 zł zależnie od postępów w nauce i stopnia zamożności; o przeznaczeniu tych funduszy decyduje Rada Pedagogiczna. Uczniowie pilni a niezamożni zwolnieni być mogą w całości od tej opłaty.

12. Gimnazja i licea dla dorosłych korzystają z lokali, pracowni i, o ile możliwości, pomocy naukowych normalnych gimnazjów na zasadzie porozumienia s i ę z ich dyrektorami.

13. W innych sprawach, odnoszących się do organizacji roku szkolnego, wewnętrznej organizacji szkoły, realizacji programu itd. nie objętych niniejszymi wytycznymi i nie stojących z nimi w sprzeczności, postępować należy według zasad i przepisów obowiązujących w gimnazjach normalnych dla młodzieży do czasu ewent. odrębnego unormowania tych spraw.

Podsekretarz Stanu:
H. Kuczkowska

Załącznik do okólnika Nr 44
z dnia 29.VIII.1945 r. (VII OD — 96/45 N)

Uwagi organizacyjno - programowe dla gimnazjów i liceów dla dorosłych.

Celem ułatwienia pracownikom pedagogicznym, nauczającym w szkołach średnich dla dorosłych, orientacji w zasadach przystosowania programu i jego ujmowania dla celów oświaty dorosłych, Ministerstwo Oświaty załącza następujące uwagi organizacyjno - programowe.

Kształcenie dorosłych, bez względu na zakres i poziom, posiada obok cech wspólnych z nauczaniem szkolnym różnych stopni, a więc formalnym kształceniem dyspozycji umysłowych, dostarczeniem zasobu wiedzy materialnej i utrzymaniem ciągłości jednolitej i wspólnej kultury narodowej w oparciu o jednakowe podstawy budowy programu—również cele odrębne, uwarunkowane zarówno odmiennością psychiki osób dorosłych, jak i przede wszystkim odmiennością funkcji społecznych, które dorośli już wykonywają, a do których szkoła dla młodzieży dopiero przygotowuje.

Obok więc celów ogólnych, jak włączenie jednostki w ramy wspólnej kultury ogólnonarodowej przez przekazywanie dorobku kultury minioniej przeszłości i tworzenie nowych wartości kulturalnych — kształcenie dorosłych służy tzw. adaptacji społecznej, tj. przystosowaniu pokolenia do różnorodnych funkcji społecznych, które z punktu widzenia ogólnopaństwowego i ogólnospołecznego są najbardziej celowe w pewnym okresie czasu.

To też samo projektowanie i organizowanie sieci szkół dla dorosłych i innych instytucji oświatowych odbywać się musi, o ile ma być planowe, w ramach ogólnej polityki kulturalno-oświatowej państwa i w oparciu o konkretną rzeczywistość społeczną, nie zaś drogą przypad-

ku, ambicij czy chociażby nawet dobrej woli jednostek i grup występujących jako inicjatorzy i organizatorzy.

Wynika z tego, że również tzw. problem skrócenia względnie przystosowania już istniejących programów gimnazjalnych i licealnych lub opracowania nowych dla potrzeb oświaty dorosłych staje się w istocie rzeczą zagadnieniem nie samym dla siebie, lecz znajduje swe uzasadnienie wtedy dopiero, jeżeli wynika z ogólnych założeń polityki kulturalno-oświatowej państwa, zwłaszcza w okresie powojennym.

W związku z tym wytyczne kształcenia dorosłych, a więc i konstrukcji programów uwzględnić muszą momenty wielorakie pozornie nawet ze sobą sprzeczne:

1. społeczno - państwowe, uwzględniające potrzeby społeczne i funkcje zawodowe, które wypadnie pełnić wychowankom szkół i instytucyj oświatowych;

2. kulturalno - oświatowe, uwzględniające rodzaj i formę treści kultury ważnych dla utrzymania ciągłości tradycji kulturalnej i dalszego rozwoju duchowego życia narodu;

3. utylitarne, uwzględniające osobiste motywy kształcenia się ludzi dorosłych, głód wiedzy, pragnienie awansu społecznego, dążenie do zmiany zawodu, środowiska itp.

Zależnie od przewagi jednego z tych momentów czy też próby uwzględnienia i zharmonizowania wszystkich — zmieni się też oblicze programu jako narzędzia pracy z człowiekiem dorosłym, który musi być jak najszybciej włączony do różnych komórek życia społecznego i zawodów, w których pełnić będzie funkcje bardziej odpowiedzialne i twór-

cze. Możliwość kontynuowania studiów wyższych absolwentów szkoły dla dorosłych będzie także jednym z aspektów nakreślających nauczycielowi drogę postępowania, ażeby przez zbytnie znowu „upraktycznienie” i skrócenie programu nie zamknął uczniowi drogi do wyższej uczelni, stwarzając przed nim zbyt duże trudności w dalszej pracy na drodze systematycznego kształcenia się.

Biorąc jednak pod uwagę wymienione punkty widzenia i potrzeby rzeczywistości społeczno-państwowej sformułować należy następujące tezy:

1. czas kształcenia się (nie tylko nauczania) w szkołach dla dorosłych uwzględniając rozwój umysłowy dorosłych, pracę zawodową i doświadczenie życiowe musi być krótszy niż w gimnazjum normalnym, z czego wynika postulat posługiwania się programem zarówno skróconym jak i przystosowanym do odrębnych potrzeb,

2. metody i formy kształcenia się winny być

możliwie intensywne (metoda projektów, nauczania pod kierunkiem, samokształcenia się i czynnego, uczestnictwa),

3. układ treści w obrębie przedmiotów szkolnych, których podziału ze względu na systematyczny kurs nauczania usunąć się jednak nie da — możliwie zagadnieniowy,

4. odmiennie kształtujący się problem „wychowalności” człowieka dorosłego rozwiązywany być musi częściowo przez stworzenie atmosfery współżycia wybitnych nauczycieli z uczestnikami kursów (wspólne zwiedzanie, imprezy naukowe i artystyczne).

Gruntowne przygotowanie naukowe i pedagogiczne ze strony nauczycieli, społeczny punkt patrzenia na konieczność dalszego kształcenia się ludzi dorosłych, wnikliwa obserwacja psychologiczna struktury duchowej człowieka dorosłego — wreszcie podstawowa literatura z dziedziny oświaty dorosłych ułatwią niewątpliwie nauczycielowi realizację zadania kształcenia dorosłych.

184.

OKÓLNIK Nr 45

z dnia 29 sierpnia 1945 r. (VII OD-98/45)

w sprawie wynagrodzenia nauczycieli na kursach i w szkołach dla dorosłych.

W związku z zapytaniem kierowanymi w sprawie wynagrodzenia nauczycieli na kursach i w szkołach dla dorosłych Ministerstwo Oświaty normuje zasady wynagrodzenia od 1 września 1945 r. w sposób następujący:

1. Nauczyciele zatrudnieni w szkołach i na kursach dla dorosłych (dla analfabetów, repolonizacyjnych, uzupełniających itd.) w zakresie nauczania szkoły powszechnej, otrzymują za każdą godzinę rzeczywiście odbytą wynagrodzenie w wysokości 25 zł.

2. Nauczyciele zatrudnieni w szkołach średnich dla dorosłych, jak również nauczyciele posiadający kwalifikacje wyższe, a uczący w szkołach (kursach) powszechnych dla dorosłych,

otrzymują wynagrodzenie w wysokości 30 zł za godzinę rzeczywiście odbytą.

3. Nauczyciele i wykładowcy (prelegenci) pracujący w uniwersytetach powszechnych, uniwersytetach ludowych, politechnikach powszechnych, szkołach pracy społecznej, w których praca pedagogiczna wymaga specjalnego przygotowania się, a materiał nauczania opracowywany jest zagadnieniowo, a nie według przedmiotów, otrzymują za godzinę 50 zł; prelegenci będący profesorami szkół akademickich, docentami lub pomocniczymi siłami naukowymi tych szkół otrzymują 125 zł za godzinę.

Dyrektor Departamentu:

A. Przedpełski

185.

OKÓLNIK Nr 46

z dnia 28 sierpnia 1945 (IV 1891/45 N)

w sprawie pierwszeństwa przy przyjmowaniu kandydatów do szkół akademickich i innych szkół wyższych.

Celem udostępnienia studiów wyższych obywatelom, którzy pracą swą lub walką z okupantem hitlerowskim przyczynili się do odzyskania wolności Polski, Ministerstwo Oświaty zwraca niniejszym uwagę władz szkół akademickich oraz szkół wyższych nieakademickich na konieczność przyznawania przy przyjmowaniu kandydatów do studiów wyższych w wypadkach równych kwalifikacyj — prawa pierwszeństwa osobom:

- 1) które brały czynny udział w walce o wyzwolenie Polski w oddziałach wojska polskiego, bądź też w oddziałach partyzanckich,
- 2) które pracowały w organizacjach konspiracyjnych w okresie okupacji,
- 3) więźniom politycznym,
- 4) osobom powracającym z obozów.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

186.

OKÓLNIK Nr 47

z dnia 31 sierpnia 1945 r. (VI 289/45 N)

w sprawie nauczania języków obcych w VI i VII klasach szkoły powszechnej oraz w klasie I gimnazjum ogólnokształcącego w roku szkolnym 1945/46.

W związku z wprowadzeniem nauki języka obcego do klasy VI i VII szkoły powszechnej i wprowadzeniem do tychże klas oraz do klasy I gimnazjum ogólnokształcącego nowego tymczasowego programu nauki języka obcego, wyjaśnia się, co następuje:

1. W każdej szkole powszechnej może być wykładany tylko jeden język obcy, ten sam we wszystkich klasach. W I klasie gimnazjum ogólnokształcącego wyboru języka obcego można dokonać niezależnie od tego, jaki język obcy jest wykładany w starszych klasach gimnazjalnych i licealnych.

2. Przy wprowadzaniu nauki języka obcego do szkół należy stosować się do następujących wytycznych. Odnośnie języka niemieckiego należy dążyć do zredukowania jego dotychczasowego rozpowszechnienia w szkołach, a w szczególności w r. szk. 1945/46 do niewprowadzania tego języka do szkół powszechnych. Na terenach, które były włączone do tzw. Rzeszy, nauka języka niemieckiego nie będzie wprowadzona (zgodnie z okóln. Nr II Śr-97/45 N). Odnośnie języka angielskiego należy udostępnić szerszym rzeszom młodzieży naukę tego języka. Odnośnie języka francuskiego należy przywrócić znaczenie tego przedmiotu. Odnośnie języka rosyjskiego jako jednego z czterech obowiązujących języków obcych a zarazem przedmiotu nowego także w programie gimnazjalnym Ministerstwo Oświaty zwraca uwagę na użyteczność i celowość jego wprowadzenia już w r. szk. 1945/46.

Ministerstwo Oświaty zorganizowało w tym celu kursy wakacyjne dla nauczycieli języka rosyjskiego (w Warszawie, Krakowie i Poznaniu). Kursy te dostarczą szkołom pewnej liczby wykładowców.

Wysiłki władz szkolnych winny zmierzać do tego, by zapewnić szkołom dostateczną liczbę wykładowców w pierwszym rzędzie języków rosyjskiego, angielskiego i francuskiego.

W tym celu zechcą Kuratoria O. S. opracować plan wykorzystania wszystkich rozporządzalnych sił nauczycielskich oraz przygotować akcję doksztalcenia czynnych nauczycieli szkół powszechnych, których należy zachęcić do zgłaszania się na kursy przez udzielanie im zniżki godzin względnie płatnych urlopów. Kursy dla nauczycieli języków obcych winny być zorganizowane przez Kuratoria O. S. według potrzeb swojego terenu. Wnioski Kuratoriów O. S. o udzielenie pomocy dla czynnych kursów, przeszkalających nauczycieli języków obcych i utrzymanych na odpowiednim poziomie naukowym i dydaktycznym zostaną pozytywnie załatwione przez Ministerstwo.

Ministerstwo Oświaty podaje jako wytyczną ogólną, że nie należy uruchamiać kursów języka niemieckiego, natomiast kursy języków angielskiego, francuskiego i rosyjskiego należy zaplanować równomiernie, unikając wyraźniejszej przewagi któregośkolwiek z nich zarówno na terenie kursów jako też w szkole.

3. Wprowadzenie innego języka obcego, np. czeskiego, białoruskiego, szwedzkiego jest możliwe — każdorazowo na wniosek Kuratorium i po uzyskaniu zgody Ministerstwa Oświaty.

4. W zasadzie w szkołach powszechnych należy powoływać do nauki języka obcego wykwalifikowanych nauczycieli, powierzając tę pracę specjalistom z innych zakładów naukowych.

W wypadku braku wykwalifikowanych sił należy zlecić nauczanie tego przedmiotu tym spośród nauczycielstwa danej szkoły, którzy posiadają stosunkowo najlepsze przygotowanie w tym zakresie. Można wreszcie pociągnąć do pracy osoby z poza grona nauczycielskiego, jeżeli po-

siadają dostateczną znajomość danego języka w mowie i piśmie.

Ministerstwo oczekuje, że władze szkolne potraktują wprowadzenie nauki języka obcego do szkół powszechnych w r. szk. 1945/46 jako zadanie mające zasadnicze znaczenie i podejmą wszelkie kroki w kierunku jego realizacji.

Do dnia 1.X.1945 r. Kuratoria winny złożyć do Ministerstwa sprawozdania z przebiegu akcji wprowadzenia i realizacji nauki języków obcych w VI i VII klasach szkoły powszechnej oraz w I klasie gimnazjalnej.

Dyrektor Departamentu:
Dr Z. Kormanowa

187.

OKÓLNIK Nr 48

z dnia 7 września 1945 r. (I Praw. 4343/45)

w sprawie udzielania gwarancji państwowych.

Przypominam, że

1) zgodnie z art. 6 Konstytucji do udzielania gwarancji państwowej potrzebne jest upoważnienie ustawy,

2) według ustawy z dn. 10 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 341) do udzielania gwarancji państwowej upoważniony jest Minister Skarbu, przy czym ustawa określa warunki, w jakich gwarancja może być udzielona,

3) w myśl art. 10 ustawy z dnia 10 stycznia 1936 r. o wykonaniu parlamentarnej kontroli nad długami Państwa (Dz. U. R. P. Nr 2, poz. 3) udzielone gwarancje państwowe podlegają kontroli Komisji Kontroli Długów Państwa,

4) w związku z wymogami ustawy z dnia 10 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 341) i kontrolą Komisji Kontroli Długów Państwa, ewidencja udzielonych gwarancji jest i musi być ześrodkowana w Ministerstwie Skarbu.

Jak z powyższego wynika, podległe mi władze, urzędy, zakłady i instytucje nie mogą wydawać we własnym zakresie żadnych pism, z których wyraźnie lub pośrednio wynikałoby zobowiązanie, mające charakter udzielenia gwarancji państwowej.

W przypadkach konieczności udzielenia gwarancji państwowej, należy zwracać się do Ministerstwa z odpowiednimi wnioskami, uwzględniającymi treść postanowień ustawy z dnia 10 marca 1932 r. o udzielaniu poręki państwowej.

Gdyby w międzyczasie od chwili wyzwolenia wydane jednak zostało pismo o charakterze gwarancji, należy je bezzwłocznie nadesłać Ministerstwu w celu zastąpienia go gwarancją, wydaną przez Ministra Skarbu.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

188.

OKÓLNIK Nr 49

z dnia 12 września 1945 r. (IP-4441/45)

o przestępstwach urzędniczych.

Podaję do wiadomości i stosowania okólnik Prezesa Rady Ministrów Nr 48 z dnia 4 września 1945 r. o przestępstwach urzędniczych.

Okólnik ten należy podać do wiadomości urzędów, zakładom i instytucjom podległym.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

Odpis.

PREZES RADY MINISTRÓW

OKÓLNIAK Nr 48

z dnia 4 września 1945 roku

o przestępstwach urzędniczych.

Ministerstwo Sprawiedliwości zawiadomiło, że na Zjeździe Prezesów i Prokuratorów Sądów Apelacyjnych i Specjalnych Sądów Karnych podnoszono skargi, że władze, urzędy i instytucje państwowe i samorządowe niejednokrotnie nie tylko nie donoszą o przestępstwach urzędniczych, ale — nie rozumiejąc swego obowiązku — odmawiają prokuratorom prawa ścigania przestępstw.

Uznając słuszność tych skarg wyjaśniam, że w myśl przepisów art. 242 kodeksu postępowania karnego władze mają obowiązek zawiadomienia prokuratora o każdym wypadku popełnienia przez podległych im funkcjonariuszów państwowych przestępstwa ściganego z urzędu, o którym otrzymują wiadomość; obowiązek ten ustalają również przepisy służbowe lub dyscyplinarne a jego niedopełnienie stanowi nie tylko naruszenie obowiązków służbowych, lecz również przestępstwo z art. 286 kodeksu karnego, które, osłabiając należytą represję karną, może się przyczynić do szerzenia przestępstw urzędniczych.

Wobec powyższego i dla skutecznego zwalczania przestępczości, proszę Ob. Ob. Ministrów o wydanie podległym im władzom, urzędom i instytucjom zarządzeń:

- 1) by władze (urzędy, instytucje), dowiedziawszy się o popełnieniu przez funkcjonariusza służby prawno-publicznej (państwowej, samorządowej, przedsiębiorstw państwowych) przestępstwa, ściganego z urzędu, w ciągu 24-ch godzin po wstępnym zbadaniu sprawy zawiadamiały o nim prokuratora, niezależnie od dochodzeń dyscyplinarnych, przy czym ocena istoty wypadku i

istniejących dowodów zależy w postępowaniu sądowym wyłącznie od prokuratora, władze zaś mają obowiązek zapewnienia prokuratorom rzeczywistej współpracy przy ściganiu przestępstw urzędniczych;

- 2) pociągania do odpowiedzialności karno-sądowej lub dyscyplinarnej, zależnie od winy, kierowników władz (urzędów, instytucji), którzy obowiązku tego nie dopełnią w terminie, albo zaniechają dopełnienia w ogóle;
- 3) pociągania do odpowiedzialności karnej lub dyscyplinarnej, zależnie od winy, bezpośredniego przełożonego oraz urzędników, do obowiązku których należało sprawowanie kontroli nad czynnościami funkcjonariusza, który dopuścił się nadużyć;
- 4) by kierownicy podległych Ob. Ob. Ministrom władz, urzędów i instytucji współdziałali w ściganiu przestępstw z Biurem Kontroli przy Prezydium Krajowej Rady Narodowej;
- 5) podania do wiadomości funkcjonariuszom służby publicznej (państwowej, samorządowej, przedsiębiorstw państwowych) okólnika Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 1945 r. Nr 36, załączonego w odpisie.

Zwracam uwagę, że niedopełnienie obowiązku z art. 242 u. p. k. stanowi przestępstwo, zagrożone surową karą, przewidzianą w art. 286 k. k.

Nadestania odpisów wydanych zarządzeń oczekuję do dnia 25.IX.1945 r.

Prezes Rady Ministrów:

(—) E. Osóbka-Morawski

Odpis.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Ministerstwo Sprawiedliwości
Nr M—118/45

Załącznik do okólnika Prezesa Rady Ministrów z dn. 4 września 1945 r. Nr 48.

OKÓLNIAK Nr 36

Do

Ob. Ob. Prezesów i Prokuratorów Sądów Apelacyjnych i Okręgowych oraz Sędziów sprawujących Kierownictwo Sądów Grodzkich.

Wobec stwierdzonego na ostatnim Zjeździe Prezesów i Prokuratorów Sądów Apelacyjnych i Specjalnych Sądów Karnych wzrostu prze-

stępstw urzędniczych i służbowych polecam dla skutecznego ich zwalczania:

- 1) przyspieszyć postępowanie i zaostrzyć represję w sprawach o przestępstwa urzędnicze i służbowe (kradzieże, defraudacje, łapownictwo, t. zw. szabrownictwo i t. p.),

- 2) zwrócić szczególną uwagę na przestępstwa urzędnicze i służbowe w dziedzinie apro-

wizacji, transportu i przydziału mieszkań (Komisje Mieszkaniowe), stosując ostrzejsze środki zapobiegawcze (areszt, wysokie kaucje),

3) przyspieszyć i zaostrzyć represje karne (jak najwyższe grzywny) przeciwko spekulantom,

4) ułatwiać prace Biura Kontroli przy Prezydium Krajowej Rady Narodowej przez stosowanie na jego wniosek jako środka zapobiegaw-

czego aresztu podejrzanego, w celu uniemożliwienia zatarcia śladów przestępstwa.

Minister Sprawiedliwości:

(—) H. Świątkowski

Za zgodność:

Dyrektor Biura Personalnego

(—) J. Osmólski

Warszawa, dnia 4 września 1945 r.

189.

OKÓLNIK Nr 50

z dnia 13 września 1945 r. (II-1192/45 N)

w sprawie nauki szkolnej religii.

W związku z tym, że przy wykonywaniu postanowień rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 9 grudnia 1926 r. o nauce szkolnej religii katolickiej (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 2, poz. 25) rozwijającego postanowienia art. 120 Konstytucji, praktyka niektórych szkół posunęła się za daleko, naruszając postanowienia art. 111 Konstytucji poręczającego wszystkim obywatelom wolność sumienia i wyznania, Minister Sprawiedliwości w piśmie Nr U. D. 1089/45 skierowanym do Ministerstwa Oświaty wyjaśnił co następuje:

a) Według art. 120 konstytucji marcowej w każdym zakładzie naukowym, którego program obejmuje kształcenie młodzieży poniżej lat 18, utrzymywanym w całości lub w części przez Państwo lub ciała samorządowe, jest nauka religii dla wszystkich uczniów obowiązkowa. Według jednak art. 112 zdanie trzecie konstytucji nikt nie może być zmuszony do udziału w czynnościach lub obrzędach religijnych, o ile nie podlega władzy rodzicielskiej lub opiekuńczej.

Z zestawienia powyższych przepisów wynika, iż nie mogą być zobowiązani do nauki religii uczniowie, których rodzice względnie opiekunowie nie należą do żadnego wogóle wyznania czyli są bezwyznaniowci, względnie których przekonaniom religijnym udzielana w szkole nauka religii nie odpowiada. Za taką interpretacją postanowień art. 120 i 112 konstytucji przemawia art. 111 konstytucji, poręczający wszystkim obywatelom wolność sumienia i wyznania.

b) W szkołach określonych w art. 120 konstytucji nauka religii może być udzielana tylko uczniom należącym do prawnie uznanych związków religijnych. Natomiast uczniowie nie należący do prawnie uznanego związku religijnego,

winni być zwolnieni z obowiązkowej nauki religii w tych szkołach i troska o udzielanie im nauki religii winna być pozostawiona ich rodzicom lub opiekunom.

c) W praktyce władze szkolne winny poprześcić na przyjęciu od rodziców, względnie opiekunów odpowiedniej deklaracji, iż nie życzą sobie, by poddane ich pieczy ustawowej dziecko pobierało naukę religii w szkole. Władze szkolne nie są natomiast ani zobowiązane ani powołane przy przyjmowaniu deklaracji do dalszego legitymowania, czy i do jakiego wyznania należą rodzice względnie opiekunowie dziecka.

W wypadkach, gdyby ze względu na różnice przekonań religijnych między zmarłymi rodzicami a opiekunem zachodziła wątpliwość, czy dziecko winno pobierać naukę religii, opiekun winien się zwrócić do sądu opiekuńczego o radę względnie decyzję.

Podając powyższe do wiadomości zarządzam:

1) Nauka religii jest obowiązkowa dla uczniów, przynależnych do wyznań, uznanych przez Państwo, we wszystkich szkołach (z wyjątkiem szkół wyższych) państwowych, publicznych, samorządowych oraz w tych szkołach prywatnych, które korzystają z zasiłków państwowych lub samorządowych.

2) Uczniowie, których rodzice (prawni opiekunowie) zadeklarują, iż nie życzą sobie by dzieci ich pobierały naukę religii, ponieważ nie odpowiada to ich przekonaniom religijnym, są od nauki tego przedmiotu zwolnieni.

3) Uczniom, o których mowa w pkt 2, w świadectwie, katalogu szkolnym i księdze ocen nie wystawia się oceny z nauki religii.

Minister Oświaty:

Cz. Wycech

190.

OKÓLNIK Nr 51

z dnia 18 września 1945 r. (III-745/45)

w sprawie sprawdzania przez kierownictwa Szkół Doksztalających Zawodowych zezwoleń Inspektora Pracy na zatrudnienie w obranym zawodzie.

Na zasadzie art. 6 ustawy z dnia 2 lipca 1924 r. w przedmiocie pracy kobiet i młodocianych (Dz. U. R. P. Nr 65 poz. 636) w brzmieniu ustawy z dn. 7.XI.1931 r. (Dz. U. R. P. Nr 101 poz. 733), młodociany przed przyjęciem do pracy winien być zbadany przez lekarza, wskazanego przez Inspektorat Pracy. Po zbadaniu lekarz przesyła zaświadczenie do Inspektoratu, który na tej zasadzie wydaje firmie zezwolenie na zatrudnienie młodocianego.

Ze względu na stan zdrowia młodzieży zechcą Kuratoria polecić kierownikom Szkół Doksztalujących Zawodowych, aby przy zapisie, względnie w ciągu miesiąca po przyjęciu ucznia do szkoły, żądali okazania zezwolenia Inspektora Pracy na zatrudnienie w obranym zawodzie, stwierdzającego, że dana praca nie przekracza sił młodocianego.

Minister Oświaty:
Cz. Wycech

191.

KOMUNIKAT

o dodatku rodzinnym na dzieci.

Ministerstwo Oświaty w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu (pismo tegoż Ministerstwa z dn. 27.VIII.1945 r. Nr D/III 32604/1400/45) wyjaśniło, że nauczycielce, której drugi mąż pracuje należy wypłacać dodatek rodzinny na dzieci pozostałe po pierwszym mężu, o ile ojczym ich

nie pobiera na nie dodatku rodzinnego z funduszy publicznych lub o ile nie mają one zaopatrzenia ze Skarbu Państwa z tytułu pensji sieroczej.

(Nr IP-3966/45 N)

192.

KOMUNIKAT

o wypłacie poborów w dniu pierwszym każdego miesiąca.

Ministerstwo zawiadamia, że Ministerstwo Skarbu upoważniło pismem z dnia 30 sierpnia 1945 r. L. D.-III-32201/1334/7/45 izby skarbowe do realizowania asygnat władz i urzędów państwowych na wypłatę uposażeń do wysokości kredytu uruchomionego na ten cel w miesiącu ubiegłym w przypadku nieotrzymania na czas

polecenia otwarcia kredytu.

Podając powyższe do wiadomości, Ministerstwo zwraca uwagę na konieczność wypłaty poborów wszystkim pracownikom z góry punktualnie pierwszego dnia każdego miesiąca.

(Nr IF-802/45 N)

193.

KOMUNIKAT

o wznowieniu działalności Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej w Warszawie.

Ministerstwo Oświaty zawiadamia o wznowieniu w roku szkolnym 1945/46 działalności Instytutu Pedagogiki Specjalnej w Warszawie, zorganizowanego na podstawie statutu z dnia 4 lipca 1922 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 27, poz. 300).

W związku z tym ogłasza się konkurs na studia w Instytucie Pedagogiki Specjalnej, przygotowującym nauczycieli do pracy w szkołach specjalnych dla dzieci anormalnych: głuchych, niewidomych, upośledzonych umysłowo i moralnie zaniedbanych.

O przyjęcie do Instytutu mogą się ubiegać nauczyciele publicznych szkół powszechnych, posiadający:

- 1) pełne kwalifikacje nauczycielskie,
- 2) najwyżej 35 lat życia,
- 3) dobrą opinię o pracy.

Kandydaci po ukończeniu kursu będą obowiązani do pracy nauczycielskiej w szkołach specjalnych, wskazanych przez Ministerstwo Oświaty, przynajmniej w ciągu 3 lat. Nauczyciele, korzystający z płatnego urlopu dla studiów, którzy po ukończeniu studiów nie wywiążą się z przyjętego obowiązku 3-letniej pracy w szkołach specjalnych, będą obowiązani do zwrotu rocznego uposażenia.

Podania do Ministerstwa o przyjęcie do Instytutu należy wносить w drodze służbowej najpóźniej do dnia 10-go września r. b. dołączając do nich:

- 1) własny opis życia i pracy nauczycielskiej,
- 2) dokumenty stwierdzające czas i rodzaj pracy,
- 3) metrykę urodzenia,
- 4) świadectwo z odbytych studiów.

Bezpośrednio przełożona władza służbowa dołączy szczegółową opinię o pracy kandydata.

O ostatecznym przyjęciu do Instytutu decydować będzie komisja, która odbędzie się 20 października w Instytucie Pedagogiki Specjalnej w Warszawie, polegające na pracy pisemnej i zreferowaniu przez kandydata jednej z przestudiowanych przez niego książek pedagogicznych.

Kandydaci dopuszczeni do egzaminu wstępnego poddani będą na miejscu badaniu lekarskiemu dla stwierdzenia, czy stan ich zdrowia pozwoli na studia.

Podania kandydatów Inspektoraty Szkolne prześlą do Kuratoriów do 20 września r. b. Kuratoria Szkolne zaś skierują je do Ministerstwa z odpowiednimi wnioskami, opinią o pracy i uzdolnieniach kandydatów najpóźniej do 1 października r. b.

Ministerstwo osobno zawiadomi Kuratoria, którzy ze zgłoszonych kandydatów mają przybyć na egzamin wstępny, oraz którzy z nich zostali na kurs przyjęci.

(Nr II KN-808/45 N)

194.

OGŁOSZENIA

Skradziono legitymację służbową Nr 294 i przepustkę Nr 1178 Min. Oświaty na nazwisko Frackiewicz Anna, zam. Warszawa, Krak. Przedmieście 42.

Skradziono legitymację służbową Nr 1418, wystawioną dnia 17.VII.1945 r. na nazwisko Mgr. Młynarczyk Jan, Kurator Okr. Szk. Białostockiego, wraz z przepustką wielokrotną do gmachu Rządu, wystawioną dn. 29.III.1945 r. (Nr IP—3503/45. Nr IP—3504/45).

Skradziono w Katowicach legitymację służbową Nr 16881, wydaną przez Inspektorat Szkolny w Wieluniu dnia 28.VIII.1945 r. na nazwisko Domańska Amelia, nauczycielka publ. szkoły powsz. w Niedzielsku; pow. wieluński (Nr 1234/45).

Skradziono w Katowicach legitymację służbową Nr 16880, wydaną przez Inspektorat Szkolny w Wieluniu dnia 28.VIII.1945 r. na nazwisko Domański Ignacy, p. o. kier. publ. szkoły powsz. w Niedzielsku, pow. wieluński (Nr 1234/45).

Uległa zniszczeniu legitymacja służbowa Nr 16849, wydana przez Inspektorat Szkolny w Wieluniu dnia 19.VII.1945 r. na nazwisko Maczkowa Janina, nauczycielka publ. szkoły powsz. w Praszce, pow. wieluński (Nr 1234/45).

Skradziono legitymację, wystawioną przez Uniwersytet Warszawski dnia 27.VI.1945 r. za Nr 354, na nazwisko Korycki Władysław, st. sanitariusz Kliniki Położniczo-Ginekol. Uniwersytetu Warszawskiego (Nr 2318/45 P).

Paszucha Stefan, kierownik rachuby U. J. zagubił legitymację służbową, wystawioną przez Uniwersytet Jagielloński w Krakowie Nr 111 z dnia 7.VI.1945 (Nr 3072/45).

Skradziono legitymację służbową, wystawioną przez Uniwersytet Jagielloński w Krakowie Nr 136 z dnia 9.VI.1945 r. na nazwisko Ryś Stanisław, niższy funkcjonariusz U. J. (Nr 2811/45).

Skradziono legitymację, wystawioną przez Uniwersytet Warszawski dn. 16.VIII.1945 r. na nazwisko dr Krukierek Stanisław, st. asyst. Kliniki Położniczo-Ginekol. Uniwersytetu Warszawskiego (Nr 2319/45 P).

Skradziono legitymację, wystawioną przez Uniwersytet Warszawski dnia 13.VI.1945 r. za Nr 307 na nazwisko dr Filipowicz Maria, st. asyst. Kliniki Neurologicznej Uniw. Warsz. (Nr 2345/45 P).

Redakcja: Ministerstwo Oświaty, Warszawa — Administracja: Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych

Pojedyncze egzemplarze można nabywać w P. Z. W. S., Warszawa, Al. Szucha 25 (Centrala) i w Oddziałach: Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 37; Katowice, Mariacka 12; Kraków, Podwałe 5; Lublin, 3-go Maja 6; Łódź, Piotrkowska 123; Poznań, Gajowa 4 m. 8. Przedpłatę od Nr 1 do końca 1945 r. Zł 150.— przyjmuje Centrala i wszystkie Oddziały P. Z. W. S. Ogłoszenia drobne za tekstem: Zł 3.— za wyraz petitowy.

Z polecenia Ministra Oświaty wykonały Państw. Zakł. Wyd. Szkolnych